

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Test Booklet Series

T.B.C. : XHK-I-BE

TEST BOOKLET

GENERAL STUDIES

PAPER-I

K-77**Time Allowed : 2 Hours****Maximum Marks : 200****INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

1. IMMEDIATELY AFTER COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS TEST BOOKLET DOES NOT HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET OF SAME SERIES ISSUED TO YOU.
2. ENCODE CLEARLY THE TEST BOOKLET SERIES A, B, C OR D, AS THE CASE MAY BE, IN THE APPROPRIATE PLACE IN THE ANSWER SHEET USING BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK).
3. You have to enter your Roll No. on the Test Booklet in the Box provided along side. DO NOT write anything else on the Test Booklet.
4. YOU ARE REQUIRED TO FILL UP & DARKEN ROLL NO., TEST BOOKLET/QUESTION BOOKLET SERIES IN THE ANSWER SHEET AS WELL AS FILL UP TEST BOOKLET/QUESTION BOOKLET SERIES AND SERIAL NO. AND ANSWER SHEET SERIAL NO. IN THE ATTENDANCE SHEET CAREFULLY. WRONGLY FILLED UP ANSWER SHEETS ARE LIABLE FOR REJECTION AT THE RISK OF THE CANDIDATE.
5. This Test Booklet contains 100 items (questions) in both English and Odia version. Each item (question) comprises four responses (answers). You have to select the correct response (answer) which you want to mark (darken) on the Answer Sheet. In case, you feel that there is more than one correct response (answer), you should mark (darken) the response (answer) which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response (answer) for each item (question). In the case of discrepancy in the meaning, the English version will prevail.
6. You have to mark (darken) all your responses ONLY on the separate Answer Sheet provided, by using BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK). See instructions in the Answer Sheet.
7. (i) All items (questions) carry 2(two) marks. All items (questions) are compulsory.
(ii) For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, one-third (0.33) of the marks assigned to that question shall be deducted as penalty.
(iii) If candidates give more than one response (answer), it will be treated as wrong response (answer) even if one of the given responses (answers) happens to be correct and there will be same penalty as above to that item(question).
8. Before you proceed to mark(darken) in the Answer Sheet the responses to various items (questions) in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet as per instructions sent to you with your Admission Certificate.
9. After you have completed filling in all your responses on the Answer Sheet and after conclusion of the examination, you should hand over to the Invigilator the Answer Sheet issued to you. You are allowed to take with you the candidate's copy / second page of the Answer Sheet along with the Test Booklet, after completion of the examination, for your reference.
10. Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the end.

ପ୍ରାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

1. ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ତୁମେ ଯାଞ୍ଚ କରିନେବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ କୌଣସି ପୃଷ୍ଠା ନଥିବ କିମ୍ବା ଟିରାନଥିବ କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ନଥିବ ଉତ୍ପାଦି । ଯଦି ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ, ଏହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ତୁମକୁ ସମାନ ସିରିଜ୍ ର ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଦିଆଯିବ ।
2. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ A, B, C ଓ D କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ କିମ୍ବା କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ସିରିଜ୍ ଟିକ୍ ମାର୍କ୍ସ ଘାତନ କରି ପୂରଣ କର ।
3. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବକ୍ସ ଭିତରେ ତୁମେ ତୁମ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ । ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଥିବା କିଛି ଲେଖ ନାହିଁ ।
4. ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ କ୍ରମ ଓ ରୋଲ୍ ନମ୍ବରକୁ ଗାଢ଼ କରି ପୂରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଉପସ୍ଥାନ ସିରିଜ୍ରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ ଓ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଉତ୍ତର ସିରିଜ୍ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅତି ସରଳ ସହ ପୂରଣ କର । ଭୁଲ୍ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଖାରଜ ପାଇଁ କେହି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦାୟୀ ।
5. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଜା ଓ ଡିଡିଆ ଭାଷାରେ ୧୦୦ ପ୍ରଶ୍ନର (ପ୍ରଶ୍ନ) ଦିଆଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଥରୁ ତୁମକୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚୟନ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯାହା ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଗାଢ଼ କରି ଟିକ୍ କରିବ । ଯଦି ତୁମେ ଗୋଟିଏ ରୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥିବା ଭାବିବ, ତେବେ ତୁମେ ଯେଉଁଟିକୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବିବ ସେହି ଗୋଟିଏକୁ ହିଁ କେବଳ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗରେ ଟିକ୍ କରିବ । ଅର୍ଥ ବୋଧାତ୍ମକ କୌଣସି ତାରତମ୍ୟ ଥିଲେ, ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ବଳବତ୍ତର ରହିବ ।
6. ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ ଓ କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନ ଏକ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଶବ୍ଦକୁ ଗାଢ଼ କରି ଟିକ୍ କରିବ । ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଦେଖ ।
7. (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ୨ ମାର୍କ ବହନ କରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।
(ii) ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଉତ୍ତର ନମ୍ବରର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ (୦.୩୩) ବର୍ଷ ଭାବରେ କଟାଯିବ ।
(iii) ଯଦି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଏକାଧିକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥାନ୍ତି, ଏହା ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯଦି ଚତୁର୍ଥରୁ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥାଏ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନେଗେଟିଭ୍ ମାର୍କିଙ୍ଗ୍ ହିସାବକୁ ନିଆଯିବ ।
8. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଗାଢ଼ ଟିକ୍ କରି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ତୁମର Admission Certificate ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମାକୁ ଦେଖି ତୁମକୁ କିଛି ତଥ୍ୟ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ।
9. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ପୂରଣ ହୋଇପାରିବା ପରେ ଓ ପରୀକ୍ଷା ସାରିବା ପରେ, ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ତୁମେ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଚିତ୍ । ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବାପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କପି / ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଦ୍ଵିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ସହ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ସାଥରେ ନେଇପାରିବେ, ଏହା କେବଳ ନିଜର ବିଚାର ପାଇଁ ।
10. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ର ଶେଷ ଭାଗରେ Rough Sheet ସ୍ଥଳୀ କରାଯାଇଛି ।

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO**[P.T.O.]**

1. Consider the following statements with respect to doctrine of “procedure established by law” as provided in the Constitution of India.

- I. It protects against executive action.
- II. It protects against legislative action.
- III. Article 22 was incorporated to the Constitution as additional safeguards after debate in the Constituent Assembly.
- IV. In the Bank Nationalisation Case, the Supreme Court adopted its strict interpretation.

How many of the above statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

2. Which of the following initiatives launched recently by the Government of India is NOT *directly associated* with carbon trading or emissions reduction mechanism?

- (A) Indian Carbon Market Portal
- (B) Perform, Achieve and Trade (PAT) Scheme
- (C) Prakriti
- (D) National Carbon Registry

1. ଭାରତର ସଂବିଧାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା “ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା” (procedure established by law) ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ଏହା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଏ ।
- II. ଏହା ବିଧାନସଭାର ବୈଧାନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ (Legislative action) ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଏ ।
- III. ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ବିତର୍କ ପରେ ଅତିରିକ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଭାବରେ ଧାରା 22 କୁ ସଂବିଧାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- IV. ବ୍ୟାଙ୍କ ଜାତୀୟକରଣ କେଶ୍‌ରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ଏହାର କଠୋର (strict) ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତି (ଗୁଡ଼ିକ) ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

2. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଦ୍ଵାରା ସମ୍ପ୍ରତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି କାର୍ବନ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ନିର୍ଗମନ ହ୍ରାସ ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ସଂପୃକ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଭାରତୀୟ କାର୍ବନ ମାର୍କେଟ ପୋର୍ଟାଲ (Market Portal)
- (B) ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା, ହାସଲ କରିବା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ଯୋଜନା
Perform, Achieve and Trade (PAT)
- (C) ପ୍ରାକ୍ରିତି (Prakriti)
- (D) ଜାତୀୟ କାର୍ବନ ପଞ୍ଜୀକରଣ (National Carbon Registry)

3. Consider the following statements regarding desert climate and soils :

1. Aridisols show significant leaching due to rainfall.
2. Desert soils are often coarse-textured and well-drained.
3. Entisols are highly developed soils with multiple horizons.

Which of the statements given above is/are correct?

- (A) 2 only
(B) 1 and 3 only
(C) 2 and 3 only
(D) 1, 2 and 3

4. Consider the following statements with respect to IPCC assessment.

- I. IPCC was established by UNEP and WMO
- II. IPCC directly enforces emission reductions
- III. Fifth Assessment Report highlights rapid warming since 1950s
- IV. IPCC provides a scientific basis for policymaking

How many of the above statement(s) is/are true?

- (A) Only 1
(B) Only 2
(C) Only 3
(D) All 4

3. ମରୁଭୂମି ଜଳବାୟୁ ଏବଂ ମୃତ୍ତିକା ସଂବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

1. ବର୍ଷା ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆରିଡିସୋଲ ରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୋଷକ କ୍ଷୟ (leaching) ଦେଖାଯାଏ ।
2. ମରୁଭୂମି ମାଟି ପ୍ରାୟତଃ ଖଦଡ଼ା ଏବଂ ଭଲଭାବେ ନିଷ୍କାସନ ହୋଇଥାଏ ।
3. ବହୁ ଦିଗର ସହିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିକଶିତ ମୃତ୍ତିକା ହେଉଛି ଏଣ୍ଟିସୋଲ୍ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 2
(B) କେବଳ 1 ଏବଂ 3
(C) କେବଳ 2 ଏବଂ 3
(D) 1, 2 ଏବଂ 3

4. IPCC ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. UNEP ଏବଂ WMO ଦ୍ୱାରା IPCC ସ୍ଥାପିତ ।
- II. IPCC ସିଧାସଳଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଇସ୍ତିସ୍କାର କରାଏ ।
- III. ପଞ୍ଚମ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିବରଣୀ 1950 ଦଶକ ପରଠାରୁ ଦ୍ରୁତ ଉଷ୍ମତାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥାଏ ।
- IV. ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ IPCC ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ କେତୋଟି ଉକ୍ତି ସତ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
(B) କେବଳ 2ଟି
(C) କେବଳ 3ଟି
(D) ସମସ୍ତ 4ଟି

5. Consider the following statements with respect to Prashast 2.0?

- I. A mobile App launched by the Ministry of Social Justice and Empowerment.
- II. To screen school children with respect to 20 types of disabilities under the RPwD Act, 2016.
- III. Aims at early screening and intervention in integrating the identified children to the social, behavioural and mainstream educational environment.
- IV. Its integration with UDISE+ is pending.

How many of the above statement(s) is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

6. Consider the following match with respect to “Aapki Poonji, Aapka Adhikar” campaign to reclaim the unclaimed financial assets.

- I. Bank Deposit - UDGAM Portal
- II. Insurance Proceeds - Bima Kiran Portal
- III. Mutual Fund Investment - MITRA Portal
- IV. Dividends and shares - SEBI Portal

How many of the above is/are correctly matched?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

5. ପ୍ରଶସ୍ତ (Prashast) 2.0 ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାରକର ।

- I. ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସଶକ୍ତିକରଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଲଞ୍ଚି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମୋବାଇଲ୍ ଆପ୍ ।
- II. RPwD ଆକ୍ଟ, 2016 ଅନୁଯାୟୀ 20 ପ୍ରକାରର ଅସମତା ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍କ୍ରିନ୍ କରିବା ।
- III. ସାମାଜିକ, ଆଚରଣଗତ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟଧାରାର ଶିକ୍ଷାଗତ ପରିବେଶରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକାକୃତ କରିବାରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍କ୍ରିନ୍ ଏବଂ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
- IV. UDISE+ ସହିତ ଏହାର ସମନ୍ୱୟ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

6. ବାବୀହୀନ (unclaimed) ଆର୍ଥିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ “ଆପକୀ ପୁଞ୍ଜି, ଆପକା ଅଧିକାର” ଅଭିଯାନ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ବ୍ୟାଙ୍କ ଡିପୋଜିଟ୍ - UDGAM ପୋର୍ଟାଲ୍
- II. ବୀମା ସମ୍ପ୍ରଦାନ - ବୀମାକିରନ୍ ପୋର୍ଟାଲ୍
- III. ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡ ବିନିଯୋଗ - MITRA ପୋର୍ଟାଲ୍
- IV. ଡିଭିଡେଣ୍ଡ୍ ଏବଂ ସେୟାର୍ସ୍ - SEBI ପୋର୍ଟାଲ୍

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ଭାବରେ ମେଳ ହେଉଛି ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

7. Match the following Biosphere Reserves with their corresponding State (List-I) and year for national designation of India (List-II):

List - I (Biosphere Reserve and State)	List -II (Year of designation)
(a) Panna, Madhya Pradesh	1. 1988
(b) Nanda Devi, Uttarakhand	2. 2011
(c) Agasthyamalai, Tamil Nadu and Kerala	3. 2009
(d) Cold Desert, Himachal Pradesh	4. 2001

Select the correct answer using the code given below :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) 1 2 3 4
- (B) 2 3 1 4
- (C) 2 1 3 4
- (D) 2 1 4 3

7. ସଂପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଜୈବମଣ୍ଡଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ (ତାଲିକା-I) ସହ ଭାରତରେ ଜାତୀୟ ନାମକରଣ ବର୍ଷ (List-II) ମେଳ କର :

ତାଲିକା - I (ଜୈବମଣ୍ଡଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ)	ତାଲିକା -II (ନାମକରଣର ବର୍ଷ)
(a) ପାନ୍ନା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ	1. 1988
(b) ନନ୍ଦାଦେବୀ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ	2. 2011
(c) ଅଗସ୍ତ୍ୟମଲାଇ, ତାମିଲନାଡୁ ଏବଂ କେରଳ	3. 2009
(d) ଶୀତଳ ମରୁଭୂମି, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ	4. 2001

ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂକେତଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (a) (b) (c) (d)

- (A) 1 2 3 4
- (B) 2 3 1 4
- (C) 2 1 3 4
- (D) 2 1 4 3

8. With reference to pipeline transportation of oil, consider the following statements:

- I. In regions such as Europe, Russia, West Asia and India, pipelines are widely used to transport crude oil from oil wells to refineries and ports.
- II. Pipeline networks are generally absent in Central Asian countries due to difficult terrain and political constraints.
- III. Turkmenistan has developed pipeline connectivity extending to Iran and parts of China.

Which of the statements given above is/are correct?

- (A) I only
- (B) I and III only
- (C) II and III only
- (D) I, II and III

9. With reference to the World Trade Organisation (WTO), consider the following statements :

- I. Its headquarters are located in Geneva, Switzerland.
- II. As of December 2024, it has 166 member countries.
- III. India is a founding member of the organisation.
- IV. It was established in 1945 along with the United Nations system.

Which of the statements given above are correct?

- (A) I and III only
- (B) I, II and III only
- (C) II and IV only
- (D) I, II, III and IV

8. ତୈଳ ପାଇପଲାଇନ ପରିବହନ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ଯୁରୋପ, ରୁଷ, ପଶ୍ଚିମ ଏସିଆ ଏବଂ ଭାରତ ଭଳି ଦେଶରେ, ତୈଳ କୁପରୁ ତୈଳ ବିଶୋଧନାଗାର ଏବଂ ବନ୍ଦରଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣୋଧିତ ତୈଳ ପରିବହନ ପାଇଁ ପାଇପଲାଇନ ବ୍ୟାପକଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଏ ।
- II. ମଧ୍ୟ ଏସୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ପାଇପଲାଇନ ନେଟୱାର୍କ ସାଧାରଣତଃ କଠିଣ ଭୂଖଣ୍ଡ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ପରିବନ୍ଧକ ଯୋଗୁଁ ଅନୁପସ୍ଥିତ ।
- III. ଇରାନ ଏବଂ ଚୀନ୍ର କେତେକ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁର୍କମେନିସ୍ତାନର ବିସ୍ତାରିତ ପାଇପଲାଇନ ସଂଯୋଗୀକରଣ ବିକଶିତ କରୁଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ କେଉଁ ଉକ୍ତି ଠିକ୍ ବୋଲି ବିଚାର କର ।

- (A) କେବଳ I
- (B) କେବଳ I ଏବଂ III
- (C) କେବଳ II ଏବଂ III
- (D) I, II ଏବଂ III

9. ବିଶ୍ୱ ବାଣିଜ୍ୟ ସଂଗଠନ (WTO) ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ଆଲୋଚନା କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- I. ସୁଇଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଜେନିଭାରେ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅବସ୍ଥିତ ।
- II. ଡିସେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା, ଏଥିରେ 166 ଟି ସଦସ୍ୟ ଦେଶ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- III. ଭାରତ ଏହି ସଂଗଠନର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସଦସ୍ୟ ।
- IV. ଏହା 1945 ମସିହାରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ I ଏବଂ III
- (B) କେବଳ I, II ଏବଂ III
- (C) କେବଳ II ଏବଂ IV
- (D) I, II, III ଏବଂ IV

10. Consider the following major Ports of the World (List-I) and match them with their correct functional classification (List-II):

List - I (Port)	List - II (Functional Type)
(a) Maracaibo, Venezuela	1. Entrepot Port
(b) Rotterdam, Europe	2. Oil Port
(c) Kochi, India	3. Ports of Call
(d) Aden, Yemen	4. Naval Port

Select the correct answer using the code given below:

- (a) (b) (c) (d)
- (A) 3 1 4 2
- (B) 3 4 1 2
- (C) 4 1 2 3
- (D) 2 1 4 3

10. ବିଶ୍ୱର ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଦର (ତାଲିକା-I) ଏବଂ ସେସବୁର ବ୍ୟବହାରିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ତାଲିକା-II) ସହ ମେଳ କରି ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ତାଲିକା - I (ବନ୍ଦର)	ତାଲିକା - II (ବ୍ୟବହାରିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ)
(a) ମାଡାକାଇବୋ, ଭେନେଜୁଏଲା	1. ଏଣ୍ଟ୍ରପୋର୍ଟ ବନ୍ଦର
(b) ରୋଟଟରାମ, ୟୁରୋପ	2. ତୈଳ ବନ୍ଦର
(c) କୋଚି, ଭାରତ	3. ବନ୍ଦର ବୋଝେଇ ଓ ଖଲାସ
(d) ଆଡେନ୍, ଏମେନ୍	4. ନୌ-ବନ୍ଦର

ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସଂକେତ ଦେଖି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (a) (b) (c) (d)
- (A) 3 1 4 2
- (B) 3 4 1 2
- (C) 4 1 2 3
- (D) 2 1 4 3

11. Consider the following statements about education policy and learning outcomes in India and Odisha:

- I. NEP 2020 recommends home language/mother tongue as medium of instruction until at least Grade 5, but Odisha faces challenges due to multiplicity of tribal languages.
- II. Odisha's "Mo School Abhiyan" has been successful in mobilizing alumni funds for infrastructure, but studies show weak correlation between infrastructure and learning outcomes without pedagogical reform.
- III. ASER 2023 for Odisha shows that while enrollment remains high (>95%), the proportion of Class 3 children who can read a Class 2 level text has declined compared to pre-COVID levels.
- IV. Odisha's "Siksha Sahayata Yojana" provides scholarships for higher education to SC/ST/OBC students, but renewal requires 75% attendance, which is difficult for wage laborers.

How many of the above statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

11. ଭାରତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିକ୍ଷାନୀତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

- I. NEP 2020 ଅତିକମ୍ରେ 5 ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରୋଇଭାଷା / ମାତୃଭାଷାକୁ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ସୁପାରିଶ କରେ, କିନ୍ତୁ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାର ବହୁଳତା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶା ତ୍ୟାଲେଞ୍ଜର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ।
- II. ଓଡ଼ିଶାର "ମୋ ସ୍କୁଲ ଅଭିଯାନ" ଭିତ୍ତିଭୂମି ପାଇଁ ପୂର୍ବତନ ଛାତ୍ରପାଠୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଶିକ୍ଷାଗତ ସଂସ୍କାର ବିନା ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ବଳସମ୍ପର୍କ ଦେଖାଏ ।
- III. ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ASER 2023 ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ନାମଲେଖା ଅଧିକ (>95%) ରହିଥିବା ବେଳେ 3 ଶ୍ରେଣୀ ପିଲା, ଯେଉଁମାନେ 2 ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାର ପାଠ ପଢ଼ିପାରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଅନୁପାତ ପୂର୍ବ-କୋଭିଡ୍ ପ୍ରାର ଭୁଲନାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ।
- IV. ଓଡ଼ିଶାର "ଶିକ୍ଷା ସହାୟତା ଯୋଜନା" SC/ST/OBC ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରେ । କିନ୍ତୁ ନବୀକରଣ ପାଇଁ 75% ଉପସ୍ଥାପନ ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

12. Who said "The Arab invasion of Sindh is a triumph without results"?

- (A) Vinsent Smith
- (B) Stanley Lane Poole
- (C) Sir Jadunath Sarkar
- (D) Irfan Habib

13. Who confessed: The defeats of many Billies and Braithwaites will not destroy them. I can ruin their resources by land, but I cannot dry up the sea?

- (A) Haider
- (B) Tipu Sultan
- (C) Sher Singh
- (D) Anwar-ud-din

14. The Mahalwari system in Odisha was introduced in which district?

- (A) Jajpur
- (B) Balasore
- (C) Cuttack
- (D) Sambalpur

12. "ସିନ୍ଧୁ ଉପରେ ଆରବ ଆକ୍ରମଣ ଏକ ଫଳାଫଳହୀନ ବିଜୟ" ବୋଲି କିଏ କହିଥିଲେ ?

- (A) ଭିନ୍ସେନ୍ ସ୍ମିଥ
- (B) ଷ୍ଟାନଲି ଲେନ୍ ପୁଲେ
- (C) ସାର୍ ଜାଦୁନାଥ ସର୍କାର
- (D) ଇର୍ଫାନ ହାବିବ୍

13. "ବେଲି ଏବଂ ବ୍ରେଥ ବ୍ରେଥଙ୍କ ପରାଜୟ, ସେମାନଙ୍କୁ ଧ୍ବଂସ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପଦ ସ୍ଥଳ ପଥରେ ନଷ୍ଟ କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ଜଳପଥରେ ନୁହେଁ ।" - ଏହା କିଏ ସ୍ବାକାର କରିଥିଲେ ?

- (A) ହେୟଦର (Haider)
- (B) ଟିପୁ ସୁଲତାନ୍ (Tipu Sultan)
- (C) ଶେର୍ ସିଂହ (Sher Singh)
- (D) ଅନୱର୍-ଉଦ୍-ଦିନ (Anwar-ud-din)

14. ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାହାଲ୍‌ୱାରି ବ୍ୟବସ୍ଥା (Mahalwari system) ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ?

- (A) ଯାଜପୁର
- (B) ବାଲେଶ୍ୱର
- (C) କଟକ
- (D) ସମ୍ବଲପୁର

15. The opening of College in Cuttack took place in which year?

- (A) 1865-66 AD
- (B) 1867 AD
- (C) 1868 AD
- (D) 1869 AD

16. Examine the following statements.

Statement-I : The Courts are prohibited to inquire to the advice given by the Ministers to the Governor

Statement-II : The Ministers have no legal responsibility as per the constitutional provision.

In the above context, which one of the following is correct?

- (A) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
- (B) Both Statement-I and Statement-II are correct but Statement-II is not the correct explanation for Statement-I.
- (C) Statement-I is correct but Statement-II is incorrect.
- (D) Statement-I is incorrect but Statement-II is correct.

15. କେଉଁ ମସିହାରେ କଟକରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (College) ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ?

- (A) 1865-66 AD
- (B) 1867 AD
- (C) 1868 AD
- (D) 1869 AD

16. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କର ।

ବିବୃତ୍ତି-I : ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ତଦନ୍ତ/ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କୋର୍ଟକୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ।

ବିବୃତ୍ତି-II : ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ଆଇନଗତ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ବିବୃତ୍ତି - I ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II ଉଭୟ ସଠିକ୍ ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II, ବିବୃତ୍ତି - I ପାଇଁ ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ବିବୃତ୍ତି - I ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II ଉଭୟ ସଠିକ୍ ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II, ବିବୃତ୍ତି - I ପାଇଁ ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) ବିବୃତ୍ତି - I ସଠିକ୍, କିନ୍ତୁ ବିବୃତ୍ତି - II ଭୁଲ୍
- (D) ବିବୃତ୍ତି - I ଭୁଲ୍, କିନ୍ତୁ ବିବୃତ୍ତି - II ସଠିକ୍

17. Consider the following statements regarding aquatic organisms:

1. Plankton are small organisms that float in water.
2. Nekton includes organisms that actively swim in water.
3. Benthos are organisms that live suspended in the water column.

Which of the statements given above is/are correct?

- (A) 1 and 2 only
- (B) 2 and 3 only
- (C) 1 only
- (D) 1, 2 and 3

18. With reference to cyclones, consider:

1. Cyclones form when sea temperature exceeds -27°C
2. High-pressure zones initiate cyclones
3. Wind spirals inward towards low-pressure centre
4. Cyclones move toward regions of higher pressure
5. Cyclones derive energy from ocean heat

Which of the above are true?

- (A) 1, 3 and 5 only
- (B) 1, 2 and 4 only
- (C) 2, 3 and 5 only
- (D) 1, 3, 4 and 5 only

17. ଜଳଚର ଜୀବ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

1. ପାଣିରେ ଭାସୁଥିବା ଏକ ଛୋଟ ଜୀବ ହେଉଛି ପ୍ଲାଙ୍କଟନ୍ (Plankton)
2. ପାଣିରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ପହଞ୍ଚି ପାରୁଥିବା ଏକ ଜୀବ ହେଉଛି ନେକ୍ଟନ୍ (Nekton)
3. ପାଣିସ୍ତମ୍ଭରେ ଝୁଲି ରହୁଥିବା ଏକ ଜୀବ ହେଉଛି ବେନ୍ଥୋସ (Benthos)

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1 ଏବଂ 2
- (B) କେବଳ 2 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 1
- (D) 1, 2 ଏବଂ 3

18. ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ବା ବାତ୍ୟା ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

1. ସମୁଦ୍ର ତାପମାତ୍ରା -27°C ଅତିକ୍ରମ କଲେ ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ବା ବାତ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।
2. ଉଚ୍ଚ ଚାପ କ୍ଷେତ୍ର ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ବା ବାତ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରେ
3. ପବନର ବାତବ୍ରଜ ଭିତରକୁ ଏବଂ ନିମ୍ନଚାପ କେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ।
4. ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ବା ବାତ୍ୟା ଉଚ୍ଚ ଚାପ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ ।
5. ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ତାପରୁ ଶକ୍ତି ଆହରଣ କରିଥାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1, 3 ଏବଂ 5
- (B) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 4
- (C) କେବଳ 2, 3 ଏବଂ 5
- (D) କେବଳ 1, 3, 4 ଏବଂ 5

19. Consider the following statements regarding outcomes of COP30:

1. The Belém Package focuses primarily on setting new binding emission targets.
2. The Global Mutirão Agreement prioritises implementation over ambition.
3. The Just Transition Mechanism includes legally guaranteed financial commitments.
4. The Global Implementation Tracker is intended to assess alignment with the 1.5°C pathway.

Which of the statements given above are correct?

- (A) 1 and 4 only
- (B) 1, 2 and 3 only
- (C) 2, 3 and 4 only
- (D) 2 and 4 only

20. India integrates biodiversity finance with development planning.

Question: This best reflects:

- (A) Greenwashing
- (B) Sustainable development paradigm
- (C) Command economy
- (D) Fiscal federalism

19. COP30 ଫଳାଫଳ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

1. ନୂତନ ବନ୍ଧନକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉପରେ ବେଲେମ୍ ପ୍ୟାକେଜ୍ (Belém Package) ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ ।
2. ବିଶ୍ୱ ମୁଟିରାଓ ଚୁକ୍ତିନାମା (The Global Mutirão Agreement) ମହତ୍ତ୍ୱାକାଂକ୍ଷୀ ବ୍ୟତୀତ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।
3. ନ୍ୟାୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଯୁକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରେ ।
4. ବିଶ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଟ୍ରାକର 1.5°C ପଥ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1 ଏବଂ 4
- (B) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 2, 3 ଏବଂ 4
- (D) କେବଳ 2 ଏବଂ 4

20. ଭାରତ ବିକାଶ ଯୋଜନା ସହିତ ଜୈବ ବିବିଧତା ଅର୍ଥକୁ ସମନ୍ୱିତ କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ : ଏହା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ :

- (A) ସବୁଜ ଧୋଇବା (Greenwashing)
- (B) ସ୍ଥାୟୀବିକାଶର ଉଦ୍ଦୀପନ
- (C) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅର୍ଥନୀତି
- (D) ଆର୍ଥିକ ସଂଘୀୟତା

21. Which of the two Articles of Indian Constitution override Fundamental Rights in respect of Article 14 Right to Equality and State level Economic Redistribution _____

- (A) Art. 300 (a) & (d)
- (B) Art. 39 (b) and (c)
- (C) Art. 18 (2) & (4)
- (D) Art. 19(c) and(d)

22. In which Article of Indian Constitution the 'Doctrine of Estoppel' is found _____?

- (A) Art. 115
- (B) Art. 117
- (C) Art. 123
- (D) None of the Article in the Constitution

23. Under whose Prime Ministership the nomenclature of 'Prime Minister's Secretariat' was changed to 'Prime Minister's Office'?

- (A) Atal Bihari Vajpayee
- (B) Morarji Desai
- (C) Indira Gandhi
- (D) P.V. Narasimha Rao

21. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଦୁଇଟିଧାରା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଧାରା 14 ସମାନତାର ଅଧିକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଆର୍ଥିକ ପୁନଃବଣ୍ଟନ ସମ୍ପର୍କରେ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ ?

- (A) Art. 300 (a) ଏବଂ (d)
- (B) Art. 39 (b) ଏବଂ (c)
- (C) Art 18 (2) ଏବଂ (4)
- (D) Art 19(c) ଏବଂ (d)

22. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର କେଉଁ ଧାରାରେ “ଏଷ୍ଟୋପେଲ୍ ର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ” ରହିଛି ?

- (A) Art. 115
- (B) Art. 117
- (C) Art. 123
- (D) ସମ୍ବିଧାନର କୌଣସି ଧାରା ନାହିଁ

23. କାହାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀତ୍ବ କାଳରେ ‘ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଚିବାଳୟ’ ର ନାମକରଣ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ?

- (A) ଅଟଳ ବିହାରୀ ବାଜପେୟୀ
- (B) ମୋରାରଜୀ ଦେଶାଇ
- (C) ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ
- (D) ପି. ଭି. ନରସିଂହ ରାଓ

24. Consider the following with respect to pygmy hog (*porcula salvania*).

- I. It is the rarest species of wild pig.
- II. It inhabits in the tall, dense, wet alluvial grasslands of Himalayan Southern foothills.
- III. It is a critically endangered species as per IUCN Red List.
- IV. Their conservation was started by the trust founded by Gerald Durrell.

How many of the above is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

25. Consider the following statements about the Mpemba effect.

- I. Freezing of hotter water faster than colder water under specific conditions.
- II. JLN Advanced Scientific Research has used supercomputers to develop the first simulation of ice formation proving the Mpemba effect of water.
- III. Named after Nigerian scientist Erasto Mpemba, who rediscovered it in 1969.
- IV. Aristotle, Robert Hooke and Descartes have noted about this experiment earlier.
- V. Relaxation of materials due to sudden temperature changes is technically called out-of-equilibrium phenomena.

How many of the above statements are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) Only 4

24. ପିଗ୍ମି ହଗ୍ (ପୋର୍କୁଲା ସାଲ୍‌ଭାନିଆ) ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ବିଚାର କର ।

- I. ଏହା ବନ୍ୟ ଗୁଷ୍ଠୁରୀ ର ବିରଳ ପ୍ରଜାତିର ପଶୁ ।
- II. ଏହା ହିମାଳୟର ଦକ୍ଷିଣ ପାଦଦେଶର ଲମ୍ବା, ଘଞ୍ଚ, ଆଦ୍ର ଓ ନଦୀବାହିତ ପତ୍ତୁ ଆଦ୍ର ବୃକ୍ଷଭୂମିରେ ରହେ ।
- III. IUCN ର ଲାଲ୍ ତାଲିକା (Red List) ଅନୁସାରେ ଏହା ହେଉଛି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ପ୍ରଜାତି ।
- IV. ଜେରାଲ୍ଡ୍ ଡୁରେଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

25. ମ୍ପେମ୍ବା (Mpemba) ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର :

- I. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥଣ୍ଡାପାଣି ଅପେକ୍ଷା ଗରମପାଣି ଶୀଘ୍ର ଜମାଟ ବାନ୍ଧିବା ।
- II. JLN ଆଡ଼ଭାନ୍ସଡ୍ ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ରିସର୍ଚ୍ଚ ପାଣିର ମ୍ପେମ୍ବା (Mpemba) ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଥିବା ବରଫଗଠନର ପ୍ରଥମ ସିମୁଲେସନ୍ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ସୁପର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି ।
- III. ନାଇଜେରିଆନ୍ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଇରାଷ୍ଟୋ ମ୍ପେମ୍ବାଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ, ଯିଏ ଏହାକୁ 1969 ରେ ପୁନଃଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।
- IV. ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ୍, ରବର୍ଟ ହୁକ୍ ଏବଂ ଡେସ୍କାର୍ଟସ୍ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପରୀକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।
- V. ହଠାତ୍ ତାପମାତ୍ରା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ପଦାର୍ଥର ଶିଥିଳତାକୁ ବୈଷୟିକ ଭାବରେ ସନ୍ତୁଳନ ବାହାରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣା କୁହାଯାଏ ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) କେବଳ 4ଟି

26. Presently a 9-Judges Bench of the Supreme Court is hearing the Sabarimala reference.

Consider the following statements relevant to the 9-Judges Bench of the Supreme Court.

- I. It is as per the Article 145(3) of the Constitution.
- II. KS Puttaswamy vs. UOI case
- III. Indra Sawhney & Ors vs. UOI & Ors case
- IV. S.R. Bommai & Ors vs. UOI & Ors case

How many of the above are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

27. Which of the following statements about the Children's Booker Prize is NOT correct:

- 1) It will be awarded annually from 2027
- 2) It will be awarded annually from 2028
- 3) The founding partner and principal funder of it is the AKO Foundation
- 4) The founding partner and principal funder of it is the TVS Foundation

Select the correct answer from the codes given below:

- (A) 2 and 4 only
- (B) 1 and 3 only
- (C) 2 only
- (D) 4 only

26. ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟର 9 ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସାବରୀମାଳା ସନ୍ଦର୍ଭର ଶୁଣାଣି କରୁଛନ୍ତି ।

ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟର 9 ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ଏହା ସନ୍ଧିଧାନର ଧାରା 145(3) ଅନୁସାରେ
- II. KS Puttaswamy ବନାମ UOI ମାମଲା
- III. Indra Sawhney ଏବଂ Ors ବନାମ UOI ଏବଂ Ors ମାମଲା
- IV. S.R. Bommai ଏବଂ Ors ବନାମ UOI ଏବଂ Ors ମାମଲା

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

27. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି Children's Booker Prize ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- 1) ଏହା 2027 ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- 2) ଏହା 2028 ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- 3) AKO ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ ହେଉଛି ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ପାଣ୍ଡିତାତା ।
- 4) TVS ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ ହେଉଛି ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ପାଣ୍ଡିତାତା ।

ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂକେତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (A) କେବଳ 2 ଏବଂ 4
- (B) କେବଳ 1 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 2
- (D) କେବଳ 4

28. Which one of the following processes involves a decrease in entropy?
 (A) Burning of coal in air
 (B) Formation of NH_3 from H_2 and N_2
 (C) Evaporation of water
 (D) Melting of ice

29. With reference to the geomorphological evolution of the Peninsular Plateau of India, match the following hill ranges (List-I) with their corresponding geomorphological origin and characteristics (List-II):

List - I (Hill Range)	List - II (Type/Characteristic)
(a) Aravalli Range	1. Highly denuded remnant of an ancient fold mountain system (residual mountain)
(b) Nallamala Hills	2. Structural hill range forming a major segment of the Eastern Ghats
(c) Javadi Hills	3. Dissected plateau remnant representing fragmented Eastern Ghats
(d) Mahendragiri Hills	4. North-eastern discontinuous extension of the Eastern Ghats near the coastal plain

Codes:

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	2	1	4
(B)	1	2	3	4
(C)	1	3	2	4
(D)	2	1	3	4

28. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏଣ୍ଟ୍ରୋପି ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ?

- (A) ବାୟୁରେ କୋଇଲା ଜଳିବା
 (B) H_2 ଏବଂ N_2 ରୁ NH_3 ଗଠନ
 (C) ଜଳର ବାଷ୍ପୀଭବନ
 (D) ବରଫ ତରଳିବା

29. ଭାରତର ଉପଦ୍ଵୀପ ମାଳଭୂମିର ଭୌଗୋଳ-ସ୍ଵରୂପଭିତ୍ତିକ ବିବର୍ତ୍ତନ ଅନାଛାଦିତ (geomorphological evolution) ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ବତମାଳା (ତାଲିକା-I) ସହିତ ସେସବୁର ଅନୁରୂପ ଭୌଗୋଳ-ସ୍ଵରୂପଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ (ତାଲିକା-II) ମେଳ କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ତାଲିକା - I (ପର୍ବତମାଳା)	ତାଲିକା - II (ପ୍ରକାର/ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ)
(a) ଆରାଭାଲି ପର୍ବତମାଳା	1. ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଥାକଥିବା ହୋଇଥିବା ପର୍ବତ ପ୍ରଣାଳୀର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନାଛାଦିତ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ (ଅବଶେଷ ପର୍ବତ) ।
(b) ନାଲ୍ଲାମାଳ ପର୍ବତ	2. ପୂର୍ବଘାଟର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଡିଆରି କରୁଥିବା ସଂରଚନାତ୍ମକ (Structural) ପର୍ବତ ପରିସର ।
(c) ଜାଭାଦି ପର୍ବତ	3. ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ପୂର୍ବଘାଟକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ମାଳଭୂମିର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ।
(d) ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି ପର୍ବତ	4. ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳ ସମତଳ ଭୂମି ନିକଟରେ ପୂର୍ବଘାଟର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବିସ୍ତାର ପରିସର ।

ସଂକେତ (Codes) :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	2	1	4
(B)	1	2	3	4
(C)	1	3	2	4
(D)	2	1	3	4

30. Consider the following statements regarding the statutory definition of “disaster” as provided under the Disaster Management Act, 2005:

1. It covers events arising from both natural and anthropogenic causes, including those due to accidents or negligence.
2. It necessarily entails a large-scale loss of human life for an event to be classified as a disaster.
3. It includes damage to property, the environment and resultant human suffering.
4. It is characterised by an occurrence of such nature or magnitude that it exceeds the coping capacity of the affected community.

Which of the statements given above is/are correct?

- (A) 1 and 2 only
- (B) 1, 3 and 4 only
- (C) 2, 3 and 4 only
- (D) 1, 2, 3 and 4

31. With reference to oilseeds in India, consider the following statements :

- I. Oilseeds are cultivated primarily for the extraction of edible oils.
- II. Dryland regions such as Malwa Plateau, Marathwada, Gujarat and Rajasthan are important oilseed-growing areas.
- III. Oilseeds occupy about one-third of the total cropped area in India.
- IV. Groundnut, rapeseed and mustard, soybean and sunflower are major oilseed crops in India.

How many of the above is/are CORRECT?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

30. ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ଆଇନ, 2005 ଅନୁଯାୟୀ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ବୈଧାନିକ ସଂଜ୍ଞା ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

1. ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ମାନବକାତ ଉଭୟ କାରଣରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦୁର୍ଘଟଣା କିମ୍ବା ଅବହେଳା ସଂପୃକ୍ତ ।
2. ଏକ ଘଟଣାକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ଗଭୀର ମାନବ ଜୀବନ କ୍ଷତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ ।
3. ଏଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତି, ପରିବେଶ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ମାନବ ଦୁଃଖ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।
4. ଏହା ଏପରି ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ଏକ ଘଟଣାଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ଯାହାକି ଏହା ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସମ୍ମୁଖୀନ କ୍ଷମତାକୁ (coping capacity) ଅତିକ୍ରମ କରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1 ଏବଂ 2
- (B) କେବଳ 1, 3 ଏବଂ 4
- (C) କେବଳ 2, 3 ଏବଂ 4
- (D) 1, 2, 3 ଏବଂ 4

31. ଭାରତର ତୈଳବୀଜ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ ।

- I. ତୈଳ ବୀଜ ମୁଖ୍ୟତଃ ଖାଇବା ତେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଚାଷ କରାଯାଇଥାଏ ।
- II. ମାଲଘୁା ମାଳଭୁମି, ମରାଠାଘାଟା, ଗୁଜୁରାଟ ଏବଂ ରାଜସ୍ଥାନ ଭଳି ଶୁଷ୍କଭୂମି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ ତୈଳବୀଜ ଚାଷ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ।
- III. ଭାରତରେ ସର୍ବମୋଟ ଫସଲ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାୟ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ତୈଳ ବୀଜ ଚାଷ କରାଯାଏ ।
- IV. ଚିନାବାଦାମ, ରାପସିଡ (rapeseed), ସୋରିଷ, ସୋୟାବିନ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଭାରତର ପ୍ରମୁଖ ତୈଳବୀଜ ଫସଲ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

32. Which one of the following correctly describes the geographical behaviour of Bahuda, Vansadhara and Nagavali rivers?

- (A) They originate in Chhattisgarh and flow through Odisha to Andhra Pradesh
- (B) They originate in Odisha and terminate within the state
- (C) They originate in Odisha and flow into Andhra Pradesh before joining the Bay of Bengal
- (D) They originate in Andhra Pradesh and flow into Odisha

33. With reference to the power sector in Odisha, the Odisha Power Generation Corporation (OPGC) plays a significant role in thermal power generation in the state.

In this context, OPGC was incorporated on:

- (A) 1st January 1985
- (B) 14th November 1984
- (C) 26th January 1986
- (D) 15th August 1983

32. ବାହୁଡ଼ା, ବଂଶଧାରା ଏବଂ ନାଗାବଳୀ ନଦୀର ଭୌଗୋଳିକ ଆଚରଣକୁ ଆଧାର କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (A) ଏସବୁ ଛତିଶଗଡ଼ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ଦେଇ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- (B) ଏସବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- (C) ଏସବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ବଙ୍ଗୋପସାଗରରେ ମିଶିବା ପୂର୍ବରୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
- (D) ଏସବୁ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

33. ଓଡ଼ିଶାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଆଧାରରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ (OPGC) ରାଜ୍ୟରେ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ OPGC କେବେ ଅବୃତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

- (A) 1 ଜାନୁଆରୀ 1985
- (B) 14 ନଭେମ୍ବର 1984
- (C) 26 ଜାନୁଆରୀ 1986
- (D) 15 ଅଗଷ୍ଟ 1983

34. Consider the following description of a demographic trend in India: "Between 1971 and 2021, India's Total Fertility Rate (TFR) declined from 5.2 to 2.0. During the same period, the proportion of the population aged 60 years and above increased from 5% to over 10%. The working-age population (15-59 years) peaked around 2020 and is projected to begin declining after 2040."

Based on this description, which of the following statements is most accurate?

- (A) India has already entered the fourth stage of demographic transition.
- (B) The demographic dividend window in India is now closed because the working-age population has already started declining.
- (C) India's TFR is still above replacement level (2.1), so the population will continue to grow indefinitely.
- (D) The increase in elderly population means India will face ageing-related challenges even while the working-age population is still large.

34. ଭାରତରେ ଏକ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଧାରା ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ବିଚାର କର । 1971 ଏବଂ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ମୋଟ ପ୍ରଜନନ ହାର (TFR) 5.2 ରୁ 2.0 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 60 ବର୍ଷ ଏବଂ ତତୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ 5% ରୁ 10% କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସର ଜନସଂଖ୍ୟା (15-59 ବର୍ଷ) ପ୍ରାୟ 2020 ରେ ଶୀର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ 2040 ପରେ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଆଧାରକରି ନିମ୍ନପ୍ରଦତ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସବୁଠାରୁ ଠିକ୍ ?

- (A) ଭାରତ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିସାରିଛି ।
- (B) ଭାରତରେ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଲାଭାଂଶ ଫିଣ୍ଡୋ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସର ଜନସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ହ୍ରାସପାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।
- (C) ଭାରତର TFR ଏବେ ବି ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ସ୍ତର (replacement level) (2.1) ଉପରେ ଅଛି । ତେଣୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟକାଳ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।
- (D) ବୟସ୍କ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଭାରତ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତ୍ୟାଗେତ୍ତର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ, ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସର ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବେ ଅଧିକ ରହିଛି ।

35. Consider the following statements about targeting and leakage in poverty alleviation programs in India and Odisha :

- I. Aadhaar-based biometric authentication for PDS in Odisha has reduced duplicate ration cards, but studies show increased exclusion errors for elderly and tribal populations.
- II. Odisha's "One Nation One Ration Card" (ONORC) implementation allows migrant workers from Odisha to access subsidized grains in destination states.
- III. DBT for MGNREGS wages in Odisha has reduced corruption but not significantly reduced delays, as fund release remains sequential.
- IV. SECC 2011 data, still used for targeting, has not been updated, leading to inclusion of households that have exited poverty and exclusion of new poor.

How many of the above statement is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

36. Population distribution between rural and urban areas is best represented using which of the following graphical methods?

- (A) Hythergraph
- (B) Ergograph
- (C) Dots and spheres
- (D) Line graph

35. ଭାରତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟଦୂରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଲିକେଜ୍ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ଓଡ଼ିଶାରେ ପିଡିଏସ୍ (PDS) ପାଇଁ ଆଧାର-ଆଧାରିତ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଡୁପ୍ଲିକେଟ୍ ରାସନ୍‌କାର୍ଡ୍‌କୁ ହ୍ରାସ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଘରୋଇ ଯେ ବୟସ୍କ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ବାଦ୍‌ଦେବା ତ୍ରୁଟି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।
- II. ଓଡ଼ିଶାରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦିତ “ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏକ ରାସନ୍‌କାର୍ଡ୍” (ONORC) ନୀତି ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଶସ୍ୟ ପାଇବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଏ ।
- III. ଓଡ଼ିଶାରେ MGNREGS ମଜୁରୀ ପାଇଁ DBT ଦୁର୍ନୀତି ହ୍ରାସ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ବିଳମ୍ବ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିନାହିଁ କାରଣ ପାଣି ପ୍ରଦାନରେ କ୍ରମିକତା (sequential) ରହିଛି ।
- IV. ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହୃତ SECC 2011 ତଥ୍ୟକୁ ଅଧୁନାତନ (updated) କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହାଫଳରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର କରିଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ନୂତନ ଗରିବଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

36. ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ କେଉଁ ଗ୍ରାଫିକାଲ୍ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଓ ନଗରାଞ୍ଚଳରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବଣ୍ଟନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥାଏ ।

- (A) ହାଇଥରଗ୍ରାଫ୍
- (B) ଏର୍ଗୋଗ୍ରାଫ୍
- (C) ଡଟ୍ସ ଏଣ୍ଡ୍ ସ୍ଫିଅର୍ସ
- (D) ଲାଇନଗ୍ରାଫ୍

37. Match the correct pair for List-I and List-II

List-I	List-II
a. Monetarism	I. R. F Kahn
b. Employment Multiplier	II. T. Havelmo
c. Multiplier effect of balanced budget	III. John Muth
d. Rational expectation Hypothesis	IV. Milton Friedman

Codes :

	a	b	c	d
(A)	II	IV	III	I
(B)	IV	I	II	III
(C)	I	III	IV	II
(D)	III	II	I	IV

38. Consider the following pairs :

- I. Mudrarakshasa : Narrates the ascent of Samudragupta to power
- II. Malavikagnimitram: Drama by Kalidasa about the Sunga ruler Agnimitra
- III. Milindapanho: Conversation between Menander and Nagasena
- IV. Dathavamsa: A Buddhist Ceylonese Chronicle of Tooth Relic

How many pair(s) is/are WRONGLY matched?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) None

37. ତାଲିକା - I ଓ ତାଲିକା - II ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଡ଼ିକୁ ସୂଚାଅ ।

ତାଲିକା - I

- a. ମୁଦ୍ରାବାଦ (Monetarism)
- b. ନିୟୁତ ବହୁଗୁଣିତ (Employment Multiplier)
- c. ସମନ୍ୱିତ ବଜେଟର ବହୁଗୁଣିତ ପ୍ରଭାବ (Multiplier effect of balanced budget)
- d. ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଶା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ (Rational expectation Hypothesis)

ତାଲିକା - II

- I. ଆର୍. ଏଫ୍. କାନ୍ (R. F Kahn)
- II. ଟି. ହାଭେଲମୋ (T. Havelmo)
- III. ଜନ ମୁଥ୍ (John Muth)
- IV. ମିଲଟନ ଫ୍ରେଡ୍‌ମ୍ୟାନ (Milton Friedman)

କୋଡ୍ :

	a	b	c	d
(A)	II	IV	III	I
(B)	IV	I	II	III
(C)	I	III	IV	II
(D)	III	II	I	IV

38. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୋଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ମୁଦ୍ରାରାକ୍ଷସ : ସମୁଦ୍ରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉତ୍ଥାନ ଆରୋହଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- II. ମାଳବିକାଗ୍ନିମିତ୍ରମ୍ : କାଳିଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଙ୍ଗାଶାସକ ଅଗ୍ନିମିତ୍ରଙ୍କ ବିଷୟରେ ରଚିତ ନାଟକ ।
- III. ମିଲିନ୍ଦପାଞ୍ଚୋ : ମେନାନ୍ଦର ଏବଂ ନାଗସେନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ।
- IV. ଦାଥାବଂଶ : ଦନ୍ତ ଅବଶେଷର ଏକ ସିଂହଳୀ ବୌଦ୍ଧ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ।

ଯୋଡ଼ା ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ମେଳ ଖାଉଛି ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

39. Match the columns:

I	II
I. Annie Besant	First Indian woman to become Congress President in 1925
II. Badruddin Tyabji	First Muslim President of Congress in 1887
III. Mahatma Gandhi	Presided over the Belgaum session of Congress in 1924
IV. Syed Ahmed Khan	Earned the knighthood in 1888

How many pairs given above are correctly matched?

- (A) Only 1
(B) Only 2
(C) Only 3
(D) All 4

39. ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ମେଳ କର ।

I	II
I. ଆନୀ ବେସାନ୍ତ	1925 ରେ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ମହିଳା କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ।
II. ବଦ୍ରୁଦ୍ଦିନ ଡ୍ୟାବ୍‌ଜୀ	1887 ରେ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରଥମ ମୁସଲମାନ ସଭାପତି ।
III. ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ	1924 ରେ କଂଗ୍ରେସର ବେଲଗାଓ ଅଧିବେଶନର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ।
IV. ସୟଦ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନ୍	1888 ରେ ନାଇଟ୍‌ହୁଡ୍ ଉପାଧି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

ଉପର ଲିଖିତ କେତୋଟି ଯୋଡ଼ି ସଠିକ୍ ମେଳ ଖାଉଛି ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
(B) କେବଳ 2ଟି
(C) କେବଳ 3ଟି
(D) ସମସ୍ତ 4ଟି

40. Match List-I with List-II with respect to language of Indus Valley civilisation and select the answer using the codes given below the lists.

List-I

List-II

i) Mahadevan	(a) Language was Dravidian and Script relied upon homophones
ii) SR Rao	(b) Language is closer to Dravidian than to any other language.
iii) Kinnier-Wilson	(c) Accept the Dravidian hypothesis and published an impressive computer concordance
iv) Parpola	(d) Attempt to read the contents of the inscriptions in terms of analogies between Harappan and Sumerian signs.
v) Soviet Scholars	(e) Attempt to read the script as containing a pre-Indo-Aryan language of the Indo-European family

Codes :

- (A) i-a, ii-c, iii-e, iv-d, v-b
 (B) i-d, ii-a, iii-b, iv-c, v-e
 (C) i-c, ii-e, iii-d, iv-a, v-b
 (D) i-b, ii-d, iii-a, iv-e, v-c

40. ସିନ୍ଧୁ ଉପତ୍ୟକା ସଭ୍ୟତାର ଭାଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଗ୍ରନ୍ଥ - I ଏବଂ ଗ୍ରନ୍ଥ - II ର ପରସ୍ପର ସଂକେତ ମେଳ କରି ସଠିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ଗ୍ରନ୍ଥ - I

ଗ୍ରନ୍ଥ - II

i) ମହାଦେବନ୍	(a) ଭାଷା ଦ୍ରାବିଡ ଏବଂ ଲିପି ହୋମୋଫୋନ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ
ii) ଏସ. ଆର୍. ରାଓ	(b) ଅନ୍ୟ ଭାଷାଠାରୁ ଦ୍ରାବିଡ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଭାଷା
iii) କିନ୍ନିର-ଉଇଲସନ୍	(c) ଦ୍ରାବିଡ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସଂଯୋଜନା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ
iv) ପର୍ପୋଲା	(d) ଅଭିଲେଖର ସାରାଂଶକୁ ହରପ୍ପାଙ୍କ ଏବଂ ସୁମେରୀୟ ସଂକେତର ସାଦୃଶ୍ୟ ହିସାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।
v) ସୋଭିଏଟ୍ ଗବେଷକ	(e) ଇଣ୍ଡୋ ଆର୍ଯ୍ୟ ଲିପିକୁ ଇଣ୍ଡୋୟୁରୋପୀୟାନ ଭାଷା ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରାକ୍-ଇଣ୍ଡୋ ଆର୍ଯ୍ୟାନ ଭାଷା ହିସାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ସଂକେତ :

- (A) i-a, ii-c, iii-e, iv-d, v-b
 (B) i-d, ii-a, iii-b, iv-c, v-e
 (C) i-c, ii-e, iii-d, iv-a, v-b
 (D) i-b, ii-d, iii-a, iv-e, v-c

41. Consider the following statements in the speech of Canadian Prime Minister Mark Carney at the World Economic Forum at Davos.

Statement-I : The middle powers must act together.

Statement-II : We are neither at the table nor on the menu.

- (A) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
- (B) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is not the correct explanation for Statement-I
- (C) Statement-I is correct but Statement-II is incorrect
- (D) Statement-I is incorrect but Statement-II is correct
42. Which of the following cities acted as the meeting point for trade routes from east to west and from north to south from historical perspective?
- (A) Kausambi
- (B) Ujjain
- (C) Mathura
- (D) Paithan

41. ଡାଭୋସ୍ ଠାରେ ବିଶ୍ୱ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଭାରେ କାନାଡା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମାର୍କ କାର୍ଣେଇ ଆମେ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ କର :

ବିବୃତ୍ତି I : ମଧ୍ୟମଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବିବୃତ୍ତି II : ଆମେ ଟେବୁଲରେ ନାହିଁ କି ମେନୁରେ ନାହିଁ ।

- (A) ଉଭୟ ବିବୃତ୍ତି -I ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II ଠିକ୍ ଅଟେ ।
ବିବୃତ୍ତି -I ପାଇଁ ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଉଛି ବିବୃତ୍ତି -II ।
- (B) ଉଭୟ ବିବୃତ୍ତି -I ଏବଂ ବିବୃତ୍ତି - II ଠିକ୍ ଅଟେ ।
ବିବୃତ୍ତି -I ପାଇଁ ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବିବୃତ୍ତି -II ନୁହେଁ ।
- (C) ବିବୃତ୍ତି - I ଠିକ୍ ଅଟେ କିନ୍ତୁ ବିବୃତ୍ତି -II ଭୁଲ ଅଟେ ।
- (D) ବିବୃତ୍ତି - I ଭୁଲ କିନ୍ତୁ ବିବୃତ୍ତି -II ଠିକ୍ ଅଟେ ।

42. ଐତିହାସିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପୂର୍ବରୁ ପଶ୍ଚିମ ଏବଂ ଉତ୍ତରରୁ ଦକ୍ଷିଣ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟପଥର ମିଳନ ବିନ୍ଦୁଭାବେ କେଉଁ ସହରଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ?

- (A) କୌଶମ୍ବୀ
- (B) ଉଜ୍ଜୟୀନ
- (C) ମଥୁରା
- (D) ପୈଠାନ

43. With reference to the temple architecture of Odisha, consider the following.

- I. The Vaidyanath temple near Sonepur has a lofty gateway.
- II. The Vaital temple at Bhubaneswar is designed in Khakhara style.
- III. The Sun temple at Konark is a living temple.
- IV. The Chausath Yogini temple at Hirapur is circular in plan.

How many statements mentioned above are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) Only 4

44. With reference to Jayi Rajaguru, consider the following statements.

- I. His full name was Jayakrushna Rajaguru Mahapatra.
- II. He was the royal preceptor to Mukundadeva II.
- III. He mobilized an army of Paiks and revolted against the British East India Company in 1804.
- IV. On 6 December 1806 he was executed at Midnapore.

How many statement(s) mentioned above is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

43. ଓଡ଼ିଶାର ମନ୍ଦିରସ୍ଥାପତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ସୋନପୁର ନିକଟସ୍ଥ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିରର ଏକ ଉଚ୍ଚଦ୍ୱାର ଅଛି ।
- II. ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବୈତାଳମନ୍ଦିର ଖାଖରାଶୈଳୀରେ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଛି ।
- III. କୋଣାର୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ଏକ ଜୀବନ୍ତମନ୍ଦିର ଅଟେ ।
- IV. ହିରାପୁରର ଚଉଷଠି ଯୋଗିନୀମନ୍ଦିର ଯୋଜନାରେ ବୃତ୍ତାକାର ଅଟେ ।

ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କେତୋଟି ବିବୃତ୍ତିଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

44. ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣନାମ ଜୟକୃଷ୍ଣ ରାଜଗୁରୁ ମହାପାତ୍ର ଥିଲା ।
- II. ସେ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ଦ୍ୱିତୀୟଙ୍କ ରାଜଗୁରୁ ଥିଲେ ।
- III. ସେ ପାଇକମାନଙ୍କର ଏକ ସେନାକୁ ଏକତ୍ରିତ କରି 1804 ମସିହାରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ କଲେ ।
- IV. 1806 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 6 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ମେଦିନିପୁରରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉପରେଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

45. Which literary source mentions Kalinga and Odra along with the sacred river Baitarani and Goddess Viraja?

- (A) Vayu Purana
- (B) Manu Smriti
- (C) The Mahabharata
- (D) None of the above

46. Which of the following statement/s is/are NOT correct in respect of the number of Ministers in the Council of Ministers _____ ?

- (1) The total number of Ministers excluding Prime Minister should not exceed 15 percent of the total strength of Lok Sabha
 - (2) The 91st Constitution Amendment Act introduced a cap on the number of Ministers in the Council of Ministers
 - (3) The principle of 15% of the total strength of Legislative Assemblies also applicable to States in Indian Union
 - (4) The ceiling on the numerical strength of Council of Ministers is limited to 15% of the strength of both the Houses of Parliament
- (A) 1 and 4
 - (B) 2 and 3
 - (C) 3 and 4
 - (D) 2 and 4

45. କେଉଁ ସାହିତ୍ୟିକ ଉତ୍ସରେ କଳିଙ୍ଗ ଓ ଉଡ୍ର ସହିତ ପବିତ୍ର ବୈତରଣୀ ନଦୀ ଏବଂ ଦେବୀ ବିରଜା ଅବସ୍ଥିତି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ?

- (A) ବାୟୁପୁରାଣ
- (B) ମନୁସ୍ମୃତି
- (C) ମହାଭାରତ
- (D) କେଉଁଟି ନୁହେଁ

46. ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (1) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ମୋଟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଲୋକସଭାର ମୋଟ ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର 15 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
 - (2) 91ତମ ସଂବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ଵାରା ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
 - (3) ବିଧାନସଭାର ମୋଟ ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର 15% ନୀତି ଭାରତୀୟ ସଂଘର ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ
 - (4) ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦର ସଂଖ୍ୟାର ସୀମା ସଂସଦର ଉଭୟ ଗୃହର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର 15% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ।
- (A) 1 ଏବଂ 4
 - (B) 2 ଏବଂ 3
 - (C) 3 ଏବଂ 4
 - (D) 2 ଏବଂ 4

47. Who advanced the slogan, “*Ek desh mein do Vidhan, do Pradhan aur Do Nishan nahi challenge*”?

- (A) Atal Bihari Vajpayee
- (B) V D Savarkar
- (C) Deen Dayal Upadhyay
- (D) Shyama Prasad Mukherjee

48. Consider the following Statement(s) and Explanation (E)

Statement (S) : The Fundamental Rights are absolute and cannot be restricted.

Explanation (E) : The state can impose reasonable restrictions on certain rights in the interest of sovereignty, security and public order.

Options:

- (A) Both S and E are correct and E is the correct explanation of S
- (B) Both S and E are correct but E is not the correct explanation of S
- (C) S is correct but E is incorrect
- (D) S is incorrect but E is correct

47. “ଏକ ଦେଶ ମେଁ ଦୋ ବିଧାନ, ଦୋ ପ୍ରଧାନ ଓର ଦୋ ନିଶାନ ନହିଁ ଚଲେଜେ ।” ଏହି ସ୍ଲୋଗାନର ପ୍ରବକ୍ତା କିଏ ?

- (A) ଅଟଳ ବିହାରୀ ବାଜପେୟୀ
- (B) V D ସାବରକର
- (C) ଦୀନ ଦୟାଲ ଉପାଧ୍ୟାୟ
- (D) ଶ୍ୟାମା ପ୍ରକାଶ ମୁଖାର୍ଜୀ

48. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତି (S) ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା (E) କୁ ବିଚାର କର ।

ବିବୃତି (S) : ମୌଳିକ ଅଧିକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା (E) : ସାର୍ବଭୌମତ୍ବ, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଶୃଙ୍ଖଳା ସ୍ୱାର୍ଥରେ ରାଜ୍ୟ କିଛି ଅଧିକାର ଉପରେ ସୁଚ୍ଛିନ୍ନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇପାରିବ ।

ବିକଳ୍ପ

- (A) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ । E ହେଉଛି S ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
- (B) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ S ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା E ନୁହେଁ ।
- (C) S ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ E ଭୁଲ୍
- (D) S ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ E ଠିକ୍

49. The concept of **Judicial Review** in India is primarily derived from the Constitution of _____ while the concept of **Parliamentary Sovereignty** is influenced by _____.

Options:

- (A) USA; UK
- (B) UK; USA
- (C) Canada; Australia
- (D) Ireland; France

50. A data protection law restricts sharing of personal data, but RTI activists argue it weakens transparency.

Question : This scenario highlights :

- (A) Conflict between two Fundamental Rights
- (B) Conflict between statutory rights
- (C) Conflict between Directive Principle of State Policy and Fundamental Rights
- (D) Conflict between judiciary and executive

49. ଭାରତରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ଧାରଣା ମୁଖ୍ୟତଃ _____ ସମ୍ବିଧାନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ଯେତେବେଳେ ସଂସଦୀୟ ସାର୍ବଭୌମତ୍ବର ଧାରଣା _____ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ।

ବିକଳ୍ପ :

- (A) USA; UK
- (B) UK; USA
- (C) Canada; Australia
- (D) Ireland; France

50. ଏକ ତଥ୍ୟସୁରକ୍ଷା ଆଇନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥ୍ୟର ପ୍ରଦାନକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରେ, କିନ୍ତୁ RTI କର୍ମୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଏହା ସ୍ଵଚ୍ଛତାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ : ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଆଲୋଚନା କରେ :

- (A) ଦୁଇଟି ମୌଳିକ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ
- (B) ବୈଧାନିକ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ
- (C) Directive Principle of State Policy ଏବଂ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ
- (D) ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ

51. Statement (S): Digital governance can enhance inclusion.

Explanation (E): It eliminates all forms of exclusion.

Options:

- (A) Both S and E are correct and E is the correct explanation of S
- (B) Both S and E are correct but E is not the correct explanation of S
- (C) S is correct but E is incorrect
- (D) S is incorrect but E is correct

52. Consider the following statements regarding the Departmentally Related Parliamentary Standing Committee.

- I. Permanent regular panels to frame legislations.
- II. They also examine the "Demand for Grants" for various departments during the budget process and review policies and performance of departments.
- III. There are 22 such Committees consisting 31 members each.
- IV. The Estimate Committee and Public Accounts Committee are the two most important amongst such Committees.

How many of the above is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

51. ବିବୃତି (S): ଡିଜିଟାଲ ଶାସନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା (E): ଏହା ସମସ୍ତପ୍ରକାରର ର ବର୍ହିଭୁକ୍ତିକୁ ଦୂର କରେ ।

ବିକଳ :

- (A) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ ଅଟେ । E ହେଉଛି S ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
- (B) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ S ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା E ନୁହେଁ ।
- (C) S ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ E ଭୁଲ୍ ।
- (D) S ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ E ଠିକ୍ ।

52. ବିଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଂସଦୀୟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡିଂ କମିଟି ଉପରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ଏହା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ନିୟମିତ ପ୍ୟାନେଲ ।
- II. ସେମାନେ ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପାଇଁ "Demand for Grants" ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ଏବଂ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ।
- III. ଏପରି 22 ଟି କମିଟି ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କମିଟିରେ 31 ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
- IV. ଏପରି କମିଟି ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଆକଳନ (Estimate) କମିଟି ଓ ପବ୍ଲିକ୍ ଏକାଉଣ୍ଟସ୍ କମିଟି ଦୁଇଟି ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

53. Consider the following statements regarding Blue Flag beaches in India:

- I. Blue Flag certification is awarded to coastal sites that meet international standards of cleanliness, water quality, safety and sustainable management.
- II. The certification is granted by the Ministry of Environment, Forest and Climate Change (MoEFCC).
- III. In India, the Blue Flag programme is implemented under the Integrated Coastal Zone Management programme.
- IV. India has achieved Blue Flag certification for 18 beaches across 7 coastal states and 4 Union Territories as of the 2025-26

How many statements above is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

54. Assertion (A): Increasing atmospheric CO_2 reduces carbonate ion availability in seawater.

Reason (R): Dissolved CO_2 forms carbonic acid, which releases hydrogen ions that bind with carbonate ions.

- (A) Both A and R are correct and R explains A
- (B) Both A and R are correct but R does not explain A
- (C) A is correct but R is incorrect
- (D) A is incorrect but R is correct

53. ଭାରତରେ ନୀଳ ପତାକା (Blue Flag) ବେଳାଭୂମି ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପରିଚାଳନାର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିବା ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ନୀଳ ପତାକା (Blue Flag) ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- II. ପରିବେଶ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (MoEFCC) ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।
- III. ଭାରତରେ, ସମହିତ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ନୀଳ ପତାକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ ।
- IV. ଭାରତ 2025-26 ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ସୁଦ୍ଧା 7 ଟି ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ 4 ଟି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର 18 ଟି ବେଳାଭୂମି ପାଇଁ ନୀଳପତାକା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହାସଲ କରିପାରିଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

54. ଦାବୀ (A): ବାୟୁମଣ୍ଡଳୀୟ CO_2 ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସମୁଦ୍ର ଜଳରେ କାର୍ବୋନେଟ୍ ଆୟନ ଉପଲବ୍ଧତା ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ।

କାରଣ (R): ଦ୍ରବୀଭୂତ CO_2 କାର୍ବୋନିକ୍ ଏସିଡ୍ ଗଠନ କରେ ଯାହାଫଳରେ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ ଆୟନଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତ ହୋଇ କାର୍ବୋନେଟ୍ ଆୟନ ସହିତ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରୁହେ ।

- (A) ଉଭୟ A ଏବଂ R ଠିକ୍ ଏବଂ R ହିଁ A କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ।
- (B) ଉଭୟ A ଏବଂ R ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R କେବେ ହେଲେ A କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ନାହିଁ ।
- (C) A ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R ଭୁଲ୍ ।
- (D) A ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ R ଠିକ୍ ।

55. The HPV Vaccination drive launched by the Prime Minister in February, 2026.

- I. It is aimed at combating cervical cancer, the foremost common cancer in Indian women.
- II. The target group is girls of 14 years of age.
- III. Gardasil 9 is a HPV vaccine.
- IV. Gavi, the Vaccine Alliance provided US \$250 million in funding for vaccinating children.

How many of the above statement(s) is/are INCORRECT ?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) None

56. Consider the following :

- I. The Hindu *muhurta* is of approximately 48 minutes duration .
- II. Each *muhurta* is divided into 30 *kala*.
- III. *Nakshatra* is the Sun's asterism
- IV. *Karana* is half of tithi.

How many of the above is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

55. 2026 ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା HPV ଟିକାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

- I. ଏହା ଭାରତୀୟ ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ସାଧାରଣ କର୍କଟ ରୋଗ, ସର୍ଭୋତ୍ତମ କର୍କଟ ରୋଗର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।
- II. ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୋଷ୍ଠୀ ହେଉଛି 14 ବର୍ଷ ବୟସର ଡିଆ ।
- III. ଗାର୍ଡାସିଲ୍ 9 ହେଉଛି ଏକ HPV ଟିକା ।
- IV. ଗାଭି, ଟିକା ଆଲୀୟନ୍ସ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଟିକାଦେବା ପାଇଁ 250 ନିୟୁତ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ପାଣି ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଭୁଲ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

56. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

- I. ହିନ୍ଦୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ (*muhurta*) ପ୍ରାୟ 48 ମିନିଟ୍ ଅବଧିର ।
- II. ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ (*muhurta*) 30 କାଳ ରେ ବିଭକ୍ତ ।
- III. ନକ୍ଷତ୍ର (*Nakshatra*) ହେଉଛି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତାରକାପୁଞ୍ଜ (asterism) ।
- IV. କରଣ (*Karana*) ହେଉଛି ତିଥିର ଅଧା ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ ଚାରିଟି

57. Consider the following statements:

- I. Originally the Constitution provided for the CJI and 7 Judges.
- II. The Supreme Court (Number of Judges) Act 1956 was enacted to increase the number of Judges to 10 excluding CJI.
- III. The Act has been amended five times in the past to increase the strength of the Judges.
- IV. The maximum increase in strength of Judges was by the Amendment Act, 2008.

How many of the above statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

58. Which of the following statements about NATO is NOT correct?

- (A) NATO was created by 12 countries from Europe and North America.
- (B) NATO was created on 4th April 1949.
- (C) As of March 2026, NATO has 34 member states.
- (D) Albania joined NATO in 2009.

57. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର :

- I. ମୂଳତଃ ସମ୍ବିଧାନରେ CJI ଏବଂ 7 ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ।
- II. ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ (ବିଚାରପତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା) ଆଇନ 1956 କୁ CJI ବାଦ୍ ଦେଇ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 10 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- III. ବିଚାରପତିଙ୍କ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ଅତୀତରେ ଏହି ଆଇନକୁ ପାଞ୍ଚଥର ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି ।
- IV. ବିଚାରପତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ସର୍ବାଧିକ ବୃଦ୍ଧି ସଂଶୋଧନ ଆଇନ 2008 ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

58. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଭିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ NATO ସମ୍ପର୍କରେ କେଉଁ ଉକ୍ତି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) ସୁରୋପ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଆମେରିକାର 12 ଦେଶକୁ ଆଧାର କରି NATO ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ।
- (B) 4 ଏପ୍ରିଲ 1949 ମସିହାରେ NATO ଗଠିତ ।
- (C) ମାର୍ଚ୍ଚ 2026 ମଧ୍ୟରେ 34 ଟି ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର NATO ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।
- (D) 2009 ମସିହାରେ ଆଲ୍‌ବାନିଆ (Albania) NATO ରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛି ।

59. Consider the following statements about Passive Euthanasia;

- 1) The Supreme Court never allowed passive euthanasia in India.
- 2) The Supreme Court of India allowed passive euthanasia under strict guidelines.
- 3) Passive euthanasia was legalised in India by the Navtej Singh Johar v. Union of India case.
- 4) Article 21 is associated with the right to die with dignity.

Select the correct answer from the codes given below;

- (A) 1 only
- (B) 2 and 3
- (C) 2 and 4 only
- (D) 1 and 4 only

60. Which of the following is an oviparous animal?

- (A) Blue Whale
- (B) Kangaroo
- (C) Platypus
- (D) Fruit Bat

59. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଇଚ୍ଛା ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- 1) ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ଭାରତରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଇଚ୍ଛାମୃତ୍ୟୁର ଅନୁମତି କେବେ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି ।
- 2) ଭାରତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଠୋର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସହିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଇଚ୍ଛା ମୃତ୍ୟୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
- 3) ନବତେଜ ସିଂହ ଜୋହର ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ମାମଲା ଦ୍ୱାରା ଭାରତରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଇଚ୍ଛାମୃତ୍ୟୁ ଆଇନଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- 4) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21 ସମ୍ମାନର ସହିତ ମୃତ୍ୟୁବରଣ ଅଧିକାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂକେତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (A) କେବଳ 1
- (B) 2 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 2 ଏବଂ 4
- (D) କେବଳ 1 ଏବଂ 4

60. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ଓଭିପାରସ୍ (oviparous) ପ୍ରାଣୀ ?

- (A) ନୀଳ ଚିନି (Blue Whale)
- (B) କଙ୍ଗାରୁ
- (C) ପ୍ଲାଟିପସ୍
- (D) ଫଳ ବାହୁଡ଼ି (Fruit Bat)

61. Consider the following statements regarding the Inter Tropical Convergence Zone (ITCZ) :

- I. It is a zone of high pressure where trade winds diverge near the equator.
- II. The convergence of trade winds and rising air currents characterise it.
- III. During July, it shifts northwards over the Indian subcontinent.
- IV. It is associated with intense convective activity and cloud formation

How many statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

62. Consider the following statements regarding the ecological and geographical settings of lakes in Odisha:

- I. Kanjia Lake is associated with the Nandankanan Wildlife Sanctuary region near Bhubaneswar.
- II. Sara Lake lies in the coastal district of Puri and is influenced by littoral geomorphology.
- III. Ansupa Lake is an inland freshwater lake located in the Mahanadi deltaic region.
- IV. Pata lake in a fresh water lake in Gajapati District Surrounded by Mahendragiri hill ranges.

How many of the above is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

61. ଅନ୍ତର-ଉଷ୍ଣକଟୀୟ ଅଭିସରଣ କ୍ଷେତ୍ର (ITCZ) ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ଏହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ଚାପ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ବିପ୍ଳବରେଖା ନିକଟରେ ଟ୍ରେଡ଼ ୱିଣ୍ଡ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏ ।
- II. ଟ୍ରେଡ଼ ୱିଣ୍ଡ (Trade Winds) ର ଅଭିସରଣ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବାୟୁ ସ୍ରୋତ ଏହାକୁ ନିରୂପଣ କରେ ।
- III. ଏହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ, ଭାରତୀୟ ଉପମହାଦେଶ ଉପରେ ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଏ ।
- IV. ତୀବ୍ର ସଞ୍ଚାଳନର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ମେଘ ଗଠନ ସହିତ ଏହା ଜଡ଼ିତ ।

କେତୋଟି ଉକ୍ତି ଠିକ୍ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

62. ଓଡ଼ିଶାର ହ୍ରଦଗୁଡ଼ିକର ପରିବେଶଗତ ଏବଂ ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟସ୍ଥ ନନ୍ଦନକାନନ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ କାଞ୍ଜିଆ ହ୍ରଦ ସଂପୃକ୍ତ ।
- II. ପୁରୀର ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲା ତଥା ଅଞ୍ଚଳରେ ସାରା ହ୍ରଦ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହା ଉପକୂଳୀୟ ଭୂ-ଆକୃତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ।
- III. ମହାନଦୀ ତେଲୁଗା ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଂଶୁପା ହ୍ରଦ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହା ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମଧୁର ଜଳ ହ୍ରଦ ।
- IV. ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି ପର୍ବତ ବେଷ୍ଟନୀରେ ପଟା (Pata) ହ୍ରଦ ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ମଧୁର ଜଳ ହ୍ରଦ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ଅଟେ ।

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

63. Consider the following statements regarding demographic transitions and their economic implications for India and Odisha :

1. Odisha has already reached replacement-level fertility (TFR below 2.1), which implies that its working-age population share will peak earlier than in states like Uttar Pradesh.
2. The demographic dividend in Odisha is contingent on labor force participation rates (LFPR), which for women in Odisha are significantly lower than the national average.
3. The ageing index in Odisha is projected to increase sharply by 2041, increasing the burden on social security and healthcare systems.
4. Migration from Odisha to other states is predominantly circular and male-dominated, leading to feminization of agriculture in source districts.

Which of the above statements are correct?

- (A) 1, 2 and 3 only
- (B) 1, 2 and 4 only
- (C) 2, 3 and 4 only
- (D) 1, 2, 3 and 4

63. ଭାରତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

1. ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରଜନନ ହାର (TFR 2.1 ନିମ୍ନରେ) ପହଞ୍ଚିସାରିଛି । ଏହା ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୟସ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଂଶ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ପରି ରାଜ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ଶୀଘ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିବ ।
2. ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଲାଭାଂଶ ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଅଂଶଗ୍ରହଣ ହାର (LFPR) ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଯାହା ଓଡ଼ିଶାର ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ହାର ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ।
3. ଓଡ଼ିଶାରେ ବୟସ୍କତା (ageing) ସୂଚକାଙ୍କ 2041 ସୁଦ୍ଧା ତୀବ୍ରଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଭାର ବୃଦ୍ଧି କରିବ ।
4. ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃତ୍ତାକାର ଏବଂ ପୁରୁଷପ୍ରଧାନ ହେବାରୁ ଉତ୍ସ ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ନାରୀମାନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାଳନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 3
- (B) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 4
- (C) କେବଳ 2, 3 ଏବଂ 4
- (D) 1, 2, 3 ଏବଂ 4

64. Consider the following statements about tribal demography and policy implications in Odisha :

- I. Odisha has the highest number of Particularly Vulnerable Tribal Groups (PVTGs) (13 out of 75 nationally) and several PVTGs have shown population decline in the last two decadal censuses.
- II. Reverse migration during COVID- 19 resulted in a temporary increase in the dependency ratio in source districts of Odisha.
- III. Odisha's policy of "PVTG development through habitat approach" has been criticized for ignoring migrant PVTG members who move seasonally for work.
- IV. The decadal growth rate of the ST population in Odisha (2011-2021 provisional) is higher than the non-ST population due to improved enumeration.

How many of the above statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

64. ଓଡ଼ିଶାର ଜନଜାତି ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ନୀତିପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

- I. ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଶେଷଭାବରେ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ବିଶେଷ ଦୁର୍ବଳ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ (PVTG) ଅଛନ୍ତି (ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ 75 ରୁ 13) ଏବଂ ଗତ ଦୁଇ ଦଶକ ଜନଗଣନାରେ ଅନେକ PVTG ଜନସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ଦେଖାଯାଇଛି ।
- II. COVID- 19 ସମୟରେ ବିପରୀତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର (Reverse migration) ପ୍ରବାସନ ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ସଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଅନୁପାତରେ ଅସ୍ଥାୟୀବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି ।
- III. କାମ ପାଇଁ ଋତୁକାଳୀନ ଭାବରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରବାସୀ PVTG ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର “ବାସସ୍ଥଳୀ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ PVTG ବିକାଶ” ନୀତିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।
- IV. ଉଚ୍ଚତ ଗଣନା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ST ଜନସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିହାର (2011-2021 ଅସ୍ଥାୟୀ) ଅଣ ST ଜନସଂଖ୍ୟା ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ ଚାରିଟି ଯାକ

65. For which of the following purposes is Indian currency fully convertible?

Select the correct code.

- i. Repatriation of remittances
- ii. Interest payment of foreign loans
- iii. Direct foreign investment
- iv. Indirect foreign investment
- v. Trade

Code:

- (A) i,iii and v
- (B) i, ii, iv and v
- (C) iii, iv and v
- (D) ii, iv and v

66. Consider the pairs and choose the INCORRECT one.

- (A) Moggaliputta Tissa : Presided over the Third Buddhist Council
- (B) Dharmaratha : The last Mauryan ruler killed by Pushyamitra Shunga
- (C) The Arthashastra : Important literary source for the Mauryan period
- (D) Rajukas and Yuktas : The administrative officers during the Mauryan period

65. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ?

ସଠିକ୍ କୋଡ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର :

- i. ଟଙ୍କା ପ୍ରେରଣର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ
- ii. ବିଦେଶୀ ରଣରେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ
- iii. ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ
- iv. ପରୋକ୍ଷ ବିଦେଶ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ
- v. ବ୍ୟବସାୟ

କୋଡ୍ :

- (A) i,iii ଓ v
- (B) i, ii, iv ଓ v
- (C) iii, iv ଓ v
- (D) ii, iv ଓ v

66. ଯୋଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ଏବଂ ଭୁଲଟି ବାଛି ।

- (A) ମୋଗଲିପୁଟ୍ଟ ତିସା : ତୃତୀୟ ବୌଦ୍ଧ ପରିଷଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ ।
- (B) ଧର୍ମରଥ : ପୁଷ୍ୟମିତ୍ର ଶୁଙ୍ଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟାକରାଯାଇଥିବା ଶେଷ ମୌର୍ଯ୍ୟଶାସକ ।
- (C) ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର : ମୌର୍ଯ୍ୟକାଳ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହିତ୍ୟିକ ଉତ୍ସ ।
- (D) ରାଜୁକ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ : ମୌର୍ଯ୍ୟ କାଳର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ।

67. Which one of the following Vedic texts expounds the pranagnihotra, the fire oblation through breath, as a substitute for the basic rite?

- (A) Kausitaki Aranyaka
- (B) Aitareya Aranyaka
- (C) Chandogya Upanishad
- (D) Brihadaranyaka - Upanishad

68. All the information concerning the so - called "Black Hole Episode" is found in a single-sided account of it by an Englishman. What is the name of this Englishman?

- (A) William Hamilton
- (B) John Surman
- (C) John Z. Holwell
- (D) Stephenson

69. Consider the following statements.

- I. Anantavarman Chodagangadeva shifted the capital from Kalinganagara (Mukhalingam) to Kataka (modern Cuttack).
- II. Anangabhimadeva III defeated the Kalachuris and captured a major part of western Odisha.
- III. Narasimhadeva I defeated Tughril Tughan Khan, the Muslim governor of Bengal.
- IV. Bhanudeva II erected the Ananta-Vasudeva temple at Bhubaneswar.

How many of the above statements are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

67. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବୈଦିକ ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଆପଣଙ୍କ ମୌଳିକ ରୀତିର ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର, ନିଶ୍ୱାସ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଗ୍ନି ଆହୁତିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ?

- (A) କୌଶିଟାକି ଆରଣ୍ୟକ
- (B) ଐତେରୀୟ ଉପନିଷଦ
- (C) ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଉପନିଷଦ
- (D) ବୃହଦାରଣ୍ୟକ ଉପନିଷଦ

68. ଡଥାକଥିତ 'ବ୍ଲାକ୍ ହୋଲ୍' 'ଏପିସୋଡ୍' ଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ଜଣେ ଇଂରେଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକପାଖିଆ ବିବରଣୀ ମିଳେ । ଏହି ଇଂରେଜଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ?

- (A) ଉଇଲିୟମ୍ ହାମିଲଟନ୍ (William Hamilton)
- (B) ଜନ୍ ସୁରମନ୍ (John Surman)
- (C) ଜନ୍ ଜେଡ୍. ହୋଲ୍ୱେଲ୍ (John Z. Holwell)
- (D) ଷ୍ଟିଫେନ୍ସନ୍ (Stephenson)

69. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ଅନନ୍ତବର୍ମାନ୍, ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗଦେବ କଳିଙ୍ଗନଗର (ମୁଖଲିଙ୍ଗମ୍)ରୁ କଟକ (ଆଧୁନିକ କଟକ)କୁ ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିଲେ ।
- II. ଅନଙ୍ଗଭୀମଦେବ III କଳଚୁରିମାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ଦଖଲ କରିଥିଲେ ।
- III. ନରସିଂହଦେବ I ବଙ୍ଗଳାର ମୁସଲିମ୍ ରାଜ୍ୟପାଳ ତୁଘ୍ରିଲ ତୁଘାନ ଖାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିଲେ ।
- IV. ଭାନୁଦେବ II ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅନନ୍ତ ବାସୁଦେବ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

70. Which of the following statements is NOT correct?

- (A) In 1607 Jahangir declared Odisha as a separate Subah.
- (B) The Subah of Odisha was divided into seven Sarkars.
- (C) Rajamahendri was one of the Sarkars.
- (D) Hashim Khan was the first Subahdar of Odisha.

71. Consider the following personalities with respect to Praja Mandal Movement.

- (I) Sarangadhar Das
- (II) Pabitra Mohan Pradhan
- (III) Rajendra Narayan Bhanja Deo
- (IV) Harekrushna Mahatab

How many of them was/were NOT associated with the movement.

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4 associated

72. What is the Pupil-Teacher Ratio (PTR) at the Primary School level as mandated by 'Right to Education' Act, 2009?

- (A) 40:1
- (B) 35:1
- (C) 30:1
- (D) 20:1

70. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) 1607 ମସିହାରେ ଜାହାଙ୍ଗୀର ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁବା ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।
- (B) ଓଡ଼ିଶାର ସୁବା ସାତଟି ସରକାରରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
- (C) ରାଜମହେନ୍ଦ୍ରୀ ସରକାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ।
- (D) ହାସିମ୍ ଖାଁ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ସୁବାଦାର ଥିଲେ ।

71. ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ନିମ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକଙ୍କୁ ବିଚାର କର ।

- (I) ସାରଙ୍ଗଧର ଦାସ
- (II) ପବିତ୍ରମୋହନ ପ୍ରଧାନ
- (III) ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଭଞ୍ଜଦେଓ
- (IV) ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲେ ?

- (A) କେବଳ 1 ଜଣ
- (B) କେବଳ 2 ଜଣ
- (C) କେବଳ 3 ଜଣ
- (D) ସମସ୍ତ 4 ଜଣ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ

72. ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଛାତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଅନୁପାତ (PTR) କେତେ ହେବ ବୋଲି ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଆଇନ, 2009 ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି ?

- (A) 40:1
- (B) 35:1
- (C) 30:1
- (D) 20:1

73. Which one of the following statements is NOT correct in respect of 'Triple Test Formula'?

- (A) The 'Triple Test Formula' is established by Indian Parliament
- (B) It is framework for States to follow when providing OBC reservations in Local Body Elections
- (C) This Triple Test involves appointing a Commission to study backwardness
- (D) It ensures total reservation including SC, ST and OBC does not exceed 50%

74. With reference to then Supreme Court of India, consider the following statements :

1. It has original jurisdiction in disputes between the Centre and the States.
2. It can issue writs for enforcement of Fundamental Rights.
3. It acts as a court of appeal.
4. It can amend the Constitution.

Which of the above are correct?

- (A) 1, 2 and 3 only
- (B) 1 and 4 only
- (C) 2, 3 and 4 only
- (D) 1, 2, 3 and 4

73. 'ତ୍ରିପଲ ଟେଷ୍ଟ ଫର୍ମୁଲା' (Triple Test Formula) ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ବିବୃତ୍ତିଟି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) 'ତ୍ରିପଲ ଟେଷ୍ଟ ଫର୍ମୁଲା' ଭାରତୀୟ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।
- (B) ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ନିର୍ବାଚନରେ OBC ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏହା ଅନୁସରଣ କରିବା କଞ୍ଚା ।
- (C) ଏହି ତ୍ରିପଲ ଟେଷ୍ଟ ରେ ପଛୁଆତା (Backwardness) ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଏକ କମିଶନ୍ ନିଯୁକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।
- (D) ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ଏସ.ସି., ଏସ.ଟି. ଏବଂ ଓ.ବି.ସି. ସମେତ ମୋଟ ସଂରକ୍ଷଣ 50% ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନାହିଁ ।

74. ଭାରତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଧାର କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

1. କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ମୂଳ ଅଧିକାର ଅଛି ।
2. ଏହା ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ରିଟ୍ ଜାରି କରିପାରିବ ।
3. ଏହା ଏକ ଅପିଲ୍ କୋର୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।
4. ଏହା ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) 1, 2 ଏବଂ 3 କେବଳ
- (B) 1 ଏବଂ 4 କେବଳ
- (C) 2, 3 ଏବଂ 4 କେବଳ
- (D) 1, 2, 3 ଏବଂ 4

75. A Panchayat denies forest access to a community citing conservation laws, despite traditional usage rights.

Question: Which principle is violated?

- (A) Legal positivism
- (B) Procedural fairness only
- (C) Substantive justice and community rights
- (D) Parliamentary sovereignty

76. Statement (S): Not all rights-based laws lead to equitable outcomes.

Explanation (E): Structural inequalities affect access to these rights.

Options:

- (A) Both S and E are correct and E is the correct explanation of S
- (B) Both S and E are correct but E is not the correct explanation of S
- (C) S is correct but E is incorrect
- (D) S is incorrect but E is correct

75. ପାରମ୍ପରିକ ବ୍ୟବହାର ଅଧିକାର ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଇନକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏକ ପଞ୍ଚାୟତ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଜଙ୍ଗଲପ୍ରବେଶ ମନାକରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ : କେଉଁ ନୀତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି ?

- (A) ଆଇନଗତ ସକାରାତ୍ମକତା
- (B) କେବଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନ୍ୟାୟ
- (C) ବାସ୍ତବ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଅଧିକାର
- (D) ସଂସଦୀୟ ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ

76. ବିବୃତ୍ତି (S): ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଭିତ୍ତିକ ଆଇନ ସମାନ ଫଳାଫଳ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ ନାହିଁ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା (E): ସାଂରଚନିକ ଅସମାନତା ଏହି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବେଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ।

ବିକଳ୍ପ:

- (A) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ ଅଟେ । E ହିଁ S ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
- (B) ଉଭୟ S ଏବଂ E ଠିକ୍ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ S ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା E ନୁହେଁ ।
- (C) S ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ E ଭୁଲ୍ ।
- (D) S ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ E ଠିକ୍ ।

77. The Assam State Assembly Election was held recently with newly delimited constituencies. Consider the following statement with respect to this delimitation process.

- I. The delimitation was conducted by the Election Commission of India in 2022-23 on the basis of the 2001 census figure.
- II. Prior to this, the Constituencies were constituted as per the Delimitation Order of 1976.
- III. Section 8A of the Representation People's Act, 1950 provides for special provision for delimitation for Assembly Constituencies of Assam, Manipur, Nagaland and Arunachal Pradesh.
- IV. SC assembly seats have increased from 8 to 9 and ST assembly seats have increased from 16 to 19.

How many of the above statement(s) is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

77. ସଂପ୍ରତି ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ନିର୍ବାଚନ ନୂତନ ଭାବରେ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ନେଇ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ।

ଏହି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି କୁ ବିଚାର କର ।

- I. 2001 ଜନଗଣନା ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ 2022-23 ମସିହାରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା ।
- II. ଏହା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀଗୁଡ଼ିକ 1976 ମସିହାର ପରିସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ (Delimitation Order) ଅନୁସାରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ।
- III. ଜନ ପ୍ରତିନିଧି ଆଇନ, 1950 ର ଧାରା 8A ରେ ଆସାମ, ମଣିପୁର, ନାଗାଲାଣ୍ଡ ଏବଂ ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶର ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀର ପରିସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।
- IV. ବର୍ତ୍ତମାନ SC ବିଧାନସଭା ଆସନ 8 ରୁ 9 କୁ, ଏବଂ ST ବିଧାନସଭା ଆସନ 16 ରୁ 19 କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

78. With reference to fly ash management and utilisation in India, consider the following statements:

- I. Unscientific disposal of fly ash can lead to land degradation and ecological risks due to toxic elements and particulate matter.
- II. Thermal power plants in India are mandated to achieve 100% fly ash utilisation within a specified timeframe.
- III. The majority of fly ash in India is utilised in the cement industry.
- IV. More than 300 million tonnes of fly ash was gainfully used in 2024-25.

How many of the above statements is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

79. Consider the following statements:

1. Biodiversity includes diversity at genetic, species and ecosystem levels.
2. The term biodiversity was popularised by Edward Wilson.
3. Biodiversity refers only to species diversity.

Which of the above statements are correct?

- (A) 1 and 2 only
- (B) 2 and 3 only
- (C) 1 and 3 only
- (D) 1, 2 and 3

78. ଭାରତରେ ଫ୍ଲାଏ-ଆସ (fly-ash) ପରିଚାଳନା ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ପୂର୍ବକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- I. ଫ୍ଲାଏ-ଆସ ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ନିକାଶ ପାଇଁ ବିଷାକ୍ତ ଉପାଦାନ ଏବଂ କଣିକା ପଦାର୍ଥ ଯୋଗୁଁ ଭୂମି ଅବକ୍ଷୟ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ।
- II. ଭାରତରେ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ 100% ଫ୍ଲାଏ-ଆସ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି ।
- III. ଭାରତରେ ଅଧିକାଂଶ ଫ୍ଲାଏ-ଆସ ସିମେଣ୍ଟ କାରଖାନା ବା ଶିଳ୍ପରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
- IV. 2024-25 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 300 ନିୟୁତ ଟନ୍ ରୁ ଅଧିକ ଫ୍ଲାଏ-ଆସ ଲାଭଦାୟକ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

79. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧାର କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

1. ଜୈବ ବିବିଧତା, ଜେନେଟିକ୍, ପ୍ରଜାତି ଏବଂ ଜୈବ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ecosystem) ସ୍ତରର ବିବିଧତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।
2. ଜୈବ ବିବିଧତା ବା 'Biodiversity' ଶବ୍ଦ ଏଡ୍ୱାର୍ଡ ୱିଲସନ (Edward Wilson) କ ଦ୍ୱାରା ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା ।
3. ଜୈବ ବିବିଧତା କେବଳ ପ୍ରଜାତି ବିବିଧତାକୁ ବୁଝାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1 ଏବଂ 2
- (B) କେବଳ 2 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 1 ଏବଂ 3
- (D) 1, 2 ଏବଂ 3

80. Consider the following statement about King Rajendra Chola I.

- I. He assumed the title of Kadaram Kondan.
- II. He conquered the Khmer Empire
- III. He promoted local self governance.
- IV. He was succeeded by son Rajendra II.

How many of the above is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

81. Maiden salvo launch of Naval Anti-ship Missile-Short Range (NASM-SR) was conducted at ITR Chandipur recently. Which of the following is NOT true about the launch?

- I. Two missiles were launched in quick succession from the same fighter jet.
- II. Developed by Tata Advance System in collaboration with other DRDO laboratories.
- III. It has a Jet-vane control system developed indigenously.

- (A) I & II
- (B) I & III
- (C) II & III
- (D) All I, II & III are true

82. "Forum shopping" refers to

- (A) Shopping only in mart or mall.
- (B) Joining various forums or associations to gain respectability.
- (C) Choosing a favourable court for litigation.
- (D) Company Executives accompanying dignitaries like Ministers in foreign trips to obtain favourable trade deals .

80. ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଚୋଳ I କି ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

- I. ସେ କଦରାମ କୋଣ୍ଡନ ଉପାଧି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।
- II. ସେ ଖମ୍ବୋର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରିଥିଲେ ।
- III. ସେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତଶାସନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ ।
- IV. ତାଙ୍କ ପରେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ରାଜେନ୍ଦ୍ର II ଶାସନଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଉପରଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ସତ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

81. ITR ଚନ୍ଦିପୁରରେ ନୌସେନା ଆଣ୍ଟି-ସିପ୍ ନିସାଇଲ୍ ସର୍ଟରେଞ୍ଜ୍ (NASM-SR) ର ପ୍ରଥମ ସାଲ୍ଭୋ ଉତ୍ତ୍ରେଷ୍ଟଣ ସମ୍ପ୍ରତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତ୍ରେଷ୍ଟଣ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- I. ଗୋଟିଏ ଲଢୁଆଜେଟ୍ ରୁ ଦୁଇଟି କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଉତ୍ତ୍ରେଷ୍ଟଣ କରାଯାଇଥିଲା ।
- II. ଅନ୍ୟ DRDO ପରୀକ୍ଷାଗାର ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଟାଟା ଆଡ୍‌ଭାନ୍ସ ସିଷ୍ଟମ୍ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ।
- III. ଏଥିରେ ସ୍ୱଦେଶୀ ଭାବରେ ବିକଶିତ ଏକ ଜେଟ୍-ଭେନ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଛି ।

- (A) I ଏବଂ II
- (B) I ଏବଂ III
- (C) II ଏବଂ III
- (D) ସମସ୍ତ I, II ଏବଂ III ସତ୍ୟ ଅଟେ

82. "ଫୋରମ୍‌ ଷପିଂ" କହିଲେ ବୁଝାଏ

- (A) କେବଳ ମାର୍ଟ କିମ୍ବା ମଲ୍‌ରେ ଷପିଂ କରିବା ।
- (B) ସମ୍ମାନ ପାଇବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଫୋରମ୍ କିମ୍ବା ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ।
- (C) ମାମଲା ପାଇଁ ଏକ ଅନୁକୂଳ କୋର୍ଟ ଚୟନ କରିବା ।
- (D) କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀମାନେ ଅନୁକୂଳ ବାଣିଜ୍ୟ ରୁଚ୍ଛି ପାଇବା ପାଇଁ ବିଦେଶ ଯାତ୍ରାରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରି ସମ୍ମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବା ।

83. With reference to the thematic coverage of the Seven Chakras of India-AI Impact Summit 2026, consider the following statements:

1. Human capital is one of the key themes.
2. Social good is part of the Chakras.
3. Inclusion, trust and resilience are central to the Chakras.

Select the correct answer from the codes given below:

- (A) 1 and 2 only
- (B) 2 only
- (C) 1 only
- (D) 1, 2, and 3

84. Astronomers observe that the Sun “wobbles” or moves in a complex path rather than remaining perfectly stationary in our solar system. What is the primary reason for this motion?

- (A) The Sun is reacting to the pressure of solar winds pushing against the planets.
- (B) The net gravitational force from the planets is constantly changing and rarely cancels out.
- (C) The Sun is being pushed by the centrifugal force of its own rotation
- (D) Magnetic repulsion between the Sun and the Jovian planets.

83. ଭାରତ -AI ପ୍ରଭାବ ଶିଖର ସମ୍ମିଳନୀ - 2026 ରେ ସପ୍ତଚକ୍ର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିସ୍ତାର ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ :

1. ପ୍ରମୁଖ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରୁ ମାନବ ପୁଞ୍ଜି ହେଉଛି ଏକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ।
2. ସାମାଜିକ ମଙ୍ଗଳ ହେଉଛି ଚକ୍ରର ଏକ ଅଂଶ ।
3. ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସ୍ଥିରତା ହେଉଛି ଚକ୍ରଗୁଡ଼ିକର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ।

ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂକେତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛନ୍ତୁ ।

- (A) କେବଳ 1 ଏବଂ 2
- (B) କେବଳ 2
- (C) କେବଳ 1
- (D) 1, 2, ଏବଂ 3

84. ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତି ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆମ ସୌର ଜଗତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥିର ରହିବା ପରି ବର୍ତ୍ତେ “ଦୋହଲିଯାଏ” କିମ୍ବା ଏକ ଜଟିଳ ପଥରେ ଗତି କରେ । ଏହି ଗତିର ପ୍ରାଥମିକ କାରଣ କ’ଣ ?

- (A) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ବିପକ୍ଷରେ ଠେଲୁଥିବା ସୌର ପବନର ଚାପ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରୁଛି ।
- (B) ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକରୁ ନେଟ୍ (Net) ମାଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି ନିରନ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଛି ଏବଂ କ୍ୱଚିତ୍ ବାତିଲ୍ ହେଉଛି ।
- (C) ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଜ ଘୂର୍ଣ୍ଣନର କେନ୍ଦ୍ରାଭିମୁଖୀ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଠେଲି ହେଉଛି ।
- (D) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଜୋଭିଆନ୍ ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଚୁମ୍ବକୀୟ ବିକର୍ଷଣ ।

85. PET (Polyethylene Terephthalate) bottles are widely used for carbonated drinks and water. Why are these bottles generally intended for 'single-use' rather than long-term refilling?

- (A) The plastic is porous and can trap bacteria if not cleaned with high heat, which melts the bottle.
- (B) PET becomes brittle and releases microplastics into the liquid after just one use.
- (C) PET reacts with water to turn it into an acidic solution over time.
- (D) PET bottles are not designed to seal manually. They can be sealed only in a factory.

86. Consider the following statements marked as Assertion (A) and Reason (R) and select the correct option using the codes given below:

Assertion (A): El Niño events are often associated with weaker southwest monsoon rainfall over India.

Reason (R) : El Niño leads to warming of sea surface temperatures in the eastern Pacific, which disturbs the normal Walker circulation.

- (A) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A
- (B) Both A and R are correct, but R is not the correct explanation of A
- (C) A is correct, but R is incorrect
- (D) A is incorrect, but R is correct

85. PET (ପଲିଥିନ ଟେରେଫଥାଲେଟ୍) ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ କାର୍ବୋନେଟେଡ୍ ପାନୀୟ ଏବଂ ପାଣି ପାଇଁ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହି ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରିଫିଲିଂ ବଦଳରେ “ଏକକ ବ୍ୟବହାର” ପାଇଁ କାହିଁକି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ?

- (A) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଛିଦ୍ରଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଯଦି ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ତାପରେ ସଫା ନ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ବୀଜାଣୁକୁ ଧରି ରଖେ, ଯାହା ବୋତଲକୁ ତରଳାଇଦିଏ ।
- (B) PET ଭଙ୍ଗୁର ହୋଇଯାଏ ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବହାର ପରେ ମାଇକ୍ରୋ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ତରଳ ପଦାର୍ଥରେ ଛାଡିଥାଏ ।
- (C) PET ପାଣି ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରି ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଏହାକୁ ଏସିଡିକ୍ ଦ୍ରବଣରେ ପରିଣତ କରେ ।
- (D) PET ବୋତଲଗୁଡ଼ିକୁ ମାନ୍ୟୁଆଲି ସିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଏକ କାରଖାନାରେ ସିଲ୍ କରାଯାଇପାରିବ ।

86. ଦାବୀ Assertion (A) ଏବଂ Reason (R) ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରପୂର୍ବକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂକେତଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଠିକ୍ ବିକଳ୍ପ ବାଛି ।

ଦାବୀ (A): ଭାରତରେ ଦୁର୍ବଳ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ସହିତ ଏଲ ନିନୋ (El Niño) ଘଟଣା ବହୁବାର ଜଡିତ ।

କାରଣ (R) : El Niño ପୂର୍ବ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରରେ ସମୁଦ୍ର ପୃଷ୍ଠର ତାପମାତ୍ରାକୁ ଉଷ୍ମ କରିଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ସାଧାରଣ ୱାକର ସଂଚାଳନ (Walker circulation) ବିଚଳିତ ହୋଇଥାଏ ।

- (A) A ଏବଂ R ଉଭୟ ଠିକ୍ ଏବଂ R ହେଉଛି A ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
- (B) A ଏବଂ R ଉଭୟ ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R ଆଦୌ A ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ ।
- (C) A ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।
- (D) A ଠିକ୍ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ R ଠିକ୍ ।

87. Consider the following statements regarding Footloose Industries :

- I. They are highly dependent on the availability of bulky raw materials at specific locations.
- II. They can be located over a wide range of regions due to minimal locational constraints.
- III. Access to transport and communication networks influences their locational choice.

Which of the statements given above is/are NOT correct?

- (A) 1 only
- (B) 2 and 3 only
- (C) 1 and 2 only
- (D) 1, 2 and 3

88. Consider the following statements marked as Assertion(A) and Reason(R) and select the correct option using the codes given below:

Assertion (A): The Eastern Ghats region of Odisha is part of the ancient Gondwanaland landmass and represents a stable peninsular shield structure.

Reason (R) : The region is predominantly composed of Precambrian crystalline and metamorphic rocks that have undergone limited tectonic disturbance.

Which of the following is correct?

- (A) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A
- (B) Both A and R are correct, but R is not the correct explanation of A
- (C) A is correct, but R is incorrect
- (D) A is incorrect, but R is correct

87. ଫୁଟଲୁ ଶିଳ୍ପ (Footloose) ଆଧାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା କଞ୍ଚାମାଲ ଉପରେ ସେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।
- II. ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥାନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେତୁ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇପାରେ ।
- III. ପରିବହନ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ନେଟୱାର୍କର ପ୍ରବେଶ ତାହାର ସ୍ଥାନଗତ ପସନ୍ଦକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) କେବଳ 1
- (B) କେବଳ 2 ଏବଂ 3
- (C) କେବଳ 1 ଏବଂ 2
- (D) 1, 2 ଏବଂ 3

88. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତି ଦାବୀ (A) ଏବଂ କାରଣ (R) ଆଧାରରେ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂକେତ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କର ।

ସମର୍ଥନ (A): ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ବଘାଟ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରାଚୀନ ଗୋଣ୍ଡୱାନାଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଭୂମିର ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ ଏକ ସ୍ଥିର ଉପଦ୍ୱୀପୀୟ ଢାଳୁଆ ସଂରଚନାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ଦାବୀ (R) : ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରିକାମ୍ବ୍ରିଆନ (Precambrian) ଛଟିକ ଏବଂ ରୂପାନ୍ତରିତ ଶିଳାରେ ଗଠିତ ଯାହା ସୀମିତ ଟେକ୍ଟୋନିକ୍ (tectonic) ବିଚଳନ ଦେଇ ଗଠି କରିଛି ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଉଭୟ A ଏବଂ R ଠିକ୍ ଏବଂ R ହିଁ A ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ଉଭୟ A ଏବଂ R ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R, A ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) A ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ R ଭୁଲ୍
- (D) A ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ R ଠିକ୍

89. With reference to the import profile of Odisha (2023-2024), particularly in relation to its industrial and energy requirements, match List-I with List-II:

List-I (Import Category)	List-II (Major Source Regions / Countries)
(a) Coking Coal	1. West Asian countries such as UAE, Saudi Arabia and Iraq
(b) Crude Oil and Petroleum	2. Australia, Indonesia and South Africa
(c) Heavy Machinery and Electronics	3. China, Germany, Japan and the United States of America
(d) Fertilisers	4. China, Russia and Oman

Select the correct answer using the code given below:

- (a) (b) (c) (d)
- (A) 1 2 4 3
- (B) 2 1 3 4
- (C) 2 3 1 4
- (D) 3 1 2 4

89. ଓଡ଼ିଶାର ଆମଦାନୀ ପ୍ରୋଫାଇଲ (2023-2024) ଆଧାରରେ ବିଶେଷ କରି ଏହାର ଶିଳ୍ପ ଓ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ତାଲିକା - I ସହିତ ତାଲିକା - II ମେଳ କର ।

ତାଲିକା - I (ଆମଦାନୀ ବର୍ଗ)	ତାଲିକା - II (ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ସ / ଅଞ୍ଚଳ / ଦେଶ)
(a) ରନ୍ଧନ କୋଇଲା	1. ପଶ୍ଚିମ ଏସିଆ ଦେଶ ଯଥା - UAE ସାଉଦି ଆରବିୟା ଏବଂ ଇରାକ୍
(b) ଅଶୋଧିତ ତୈଳ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲ	2. ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା
(c) ଭାରି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ସ	3. ଚୀନ, ଜର୍ମାନୀ, ଜାପାନ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା
(d) ସାର	4. ଚୀନ, ରୁଷ୍ ଏବଂ ଓମାନ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂକେତ (code) ବ୍ୟବହାର କରି ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (a) (b) (c) (d)
- (A) 1 2 4 3
- (B) 2 1 3 4
- (C) 2 3 1 4
- (D) 3 1 2 4

90. Consider the following statements regarding the 16th Finance Commission's (FC 16) recommendations for the period 2026-31 :

1. FC 16 retained the vertical share of states in the divisible pool of central taxes at 41%, the same as recommended by the 15th Finance Commission.
2. The Commission introduced a new "Contribution to GDP" criterion with a weight of 10%, replacing the "tax and fiscal efforts" criterion used by the 15th Finance Commission.
3. FC 16 discontinued revenue deficit grants (also known as revenue need grants) under Article 275, which were recommended by previous Finance Commissions.
4. The Commission recommended that states should reduce the fiscal deficit to 2.5% of GSDP by 2030-31, while the Centre should target 3.5% of GDP.

Which of the above statements are correct?

- (A) 1, 2 and 3 only
- (B) 1, 2 and 4 only
- (C) 2, 3 and 4 only
- (D) All of the above

90. 2026-31 ଅବଧି ପାଇଁ 16ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନ (FC 16) ସୁପାରିଶ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର ।

1. 15 ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ପରି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଟିକସର ବିଭାଜ୍ୟପୁଲରେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଭୂଲମ୍ଭାଂଶ 41% ରେ ବଜାୟ ରଖିଛି ।
2. କମିଶନ 15 ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ "କର ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୟାସ" ମାନଦଣ୍ଡକୁ ବଦଳାଇ 10% ର ଓଜନ ସହିତ ଏକ ନୂତନ "GDP ରେ ଅବଦାନ" ମାନଦଣ୍ଡ ପ୍ରଚଳନ କରିଛି ।
3. FC 16 ପୂର୍ବ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଧାରା 275 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ ଅନୁଦାନ (ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଦାନ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଜଣାଶୁଣା) ବନ୍ଦ କରିଛି ।
4. କମିଶନ ସୁପାରିଶ କରିଛି ଯେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ 2030-31 ସୁଦ୍ଧା ଆର୍ଥିକ ନିଅଣ୍ଟକୁ GSDP ର 2.5% କୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଉଚିତ, ଯେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର GDP ର 3.5% ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 3
- (B) କେବଳ 1, 2 ଏବଂ 4
- (C) କେବଳ 2, 3 ଏବଂ 4
- (D) ଉପରଲିଖିତ ସମସ୍ତ

91. Consider the following statements about affirmative action and reservation policies in India and Odisha:

- I. The 103rd Constitutional Amendment Act provides for 10% reservation for Economically Weaker Sections (EWS) and Odisha has implemented this with a creamy layer exclusion based on annual income (₹8 lakh).
- II. The Supreme Court's judgement in JanhitAbhiyan v. Union of India (2022) upheld EWS reservation but held that it cannot be applied as a sub-quota within SC/ST reservations.
- III. Odisha's State Reservation Policy of OBCs uses the "double creamy layer" concept (income + occupation), excluding certain professional categories regardless of income.
- IV. Reservation for persons with disabilities in Odisha's panchayat elections is calculated as a percentage of total seats, not population, leading to under-representation.

How many of the above statement(s) is/are correct?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

91. ଭାରତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ସକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ନୀତି ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର:

- I. 103 ତମ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗ (EWS) ପାଇଁ 10% ସଂରକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଏହାକୁ ବାର୍ଷିକ ଆୟ (₹8 ଲକ୍ଷ) ଆଧାରରେ କ୍ରିମିଲେୟାର (creamy layer) ବାଦ୍ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛି ।
- II. ଜନହିତ ଅଭିଯାନ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ (2022) ରେ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ EWS ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିଛି କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ SC/ST ସଂରକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଉପ-କୋଟା ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ ଦେଇଛି ।
- III. ଆୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ କିଛି ବୃତ୍ତିଗତ ବର୍ଗକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ OBC ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ନୀତି "ଡବଲ୍ କ୍ରିମି ଲେୟାର" ଧାରଣା (ଆୟ + ବୃତ୍ତି) ବ୍ୟବହାର କରେ ।
- IV. ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନରେ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ନୁହେଁ ବରଂ ମୋଟ ଆସନର ପ୍ରତିଶତ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଏ, ଯାହାଫଳରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କମ୍ ହୁଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ ଚାରିଟିଯାକ

92. Arrange the following events of the reign of Muhammad bin Tughlaq chronologically.

- I. Increased the taxes of the Doab region
- II. Shifted the capital from Delhi to Daulatabad
- III. Planned the expedition of Khorasan
- IV. Introduction of token currency

Choose the correct answer from the following.

- (A) I, II, III, IV
- (B) II, III, IV, I
- (C) III, II, I, IV
- (D) II, I, IV, III

93. The Mughal school of painting is characterised by

- (i) Miniature paintings
- (ii) Excellency in portrait painting and color composition
- (iii) Keen appreciation of nature
- (iv) Democratic and popular in content
- (v) Courtly and aristocratic in content
- (vi) Secular and materialistic
- (vii) Spiritual and mystic

Choose the answer from the codes below :

- (A) i, ii, iii, iv and v
- (B) i, ii, iii, v and vi
- (C) ii, iii, iv, v and vi
- (D) ii, iv and vi only

92. ମହମ୍ମଦ ବିନ୍ ତୋଗଲକଙ୍କ ଶାସନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ କାଳକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ସଜାଅ ।

- I. ଦୋଅବ୍ ଅଞ୍ଚଳର କରବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ।
- II. ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଦୌଲତାବାଦକୁ ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିଲେ ।
- III. ଖୋରାସାନ ଅଭିଯାନ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ ।
- IV. ଟୋକାନ୍ ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଚଳନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛି ।

- (A) I, II, III, IV
- (B) II, III, IV, I
- (C) III, II, I, IV
- (D) II, I, IV, III

93. ମୋଗଲ ଚିତ୍ରକଳାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କଣ ?

- (i) କ୍ଷୁଦ୍ର ଚିତ୍ରକଳା (Miniature paintings)
- (ii) ଚିତ୍ର ପକାଇବା ଏବଂ ରଙ୍ଗ ସମିଶ୍ରଣରେ ପାରଦର୍ଶିତା
- (iii) ପ୍ରକୃତିର ତୀବ୍ର ପ୍ରଶଂସା
- (iv) ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଏବଂ ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ଲୋକପ୍ରିୟତା
- (v) ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସୌଜନ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆଭିଜାତ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ
- (vi) ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ବସ୍ତୁବାଦୀ
- (vii) ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ରହସ୍ୟମୟ

ସଂକେତଗୁଡ଼ିକରୁ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

- (A) i, ii, iii, iv ଏବଂ v
- (B) i, ii, iii, v ଏବଂ vi
- (C) ii, iii, iv, v ଏବଂ vi
- (D) କେବଳ ii, iv ଏବଂ vi

94. When did Ganjam come under the British control?

- (A) 1753
- (B) 1763
- (C) 1766
- (D) 1770

95. Harishpur, the region of the first British settlement, is located in :

- (A) Balasore
- (B) Pipili
- (C) Jagatsinghpur
- (D) Dhamara

96. Consider the following statements with respect to privileges of members of Parliament.

- I. Privileges would not be fettered by Art. 19 (1) (a) of Indian Constitution.
- II. Privileges must be read subject to the Articles 20 - 22 and Art. 32 of the Constitution
- III. Immunity is available in relation to both Civil and Criminal prosecution
- IV. Immunity is available in relation to Freedom of Speech even in his/her private or personal capacity

How many of the above statement(s) is/are true?

- (A) Only 1
- (B) Only 2
- (C) Only 3
- (D) All 4

94. ଗଞ୍ଜାମ କେବେ ବ୍ରିଟିଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଆସିଥିଲା ?

- (A) 1753
- (B) 1763
- (C) 1766
- (D) 1770

95. ହରିଶପୁର (Harishpur) ଯାହା ପ୍ରଥମେ ବ୍ରିଟିଶ ବସବାସ କରୁଥିବାର ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ, କେଉଁଠି ଅବସ୍ଥିତ ?

- (A) ବାଲେଶ୍ଵର
- (B) ପିପିଲି
- (C) ଜଗତସିଂହପୁର
- (D) ଧାମରା

96. ସଂସଦର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସୁବିଧା ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିକୁ ବିଚାର କର ।

- I. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 19 (1) (a) ଦ୍ଵାରା ବିଶେଷାଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଦ୍ଧ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
- II. ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 20 - 22 ଏବଂ ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷାଧିକାର ଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- III. ଦେଓାନୀ ଏବଂ ପୌଜଦାରୀ ମାମଲା ଉଭୟ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିରୋଧକାରିତା ଉପଲବ୍ଧ ।
- IV. ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ମଧ୍ୟ ବାକ୍ ସ୍ଵାଧୀନତା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିରୋଧକାରିତା ଉପଲବ୍ଧ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତୋଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ 1ଟି
- (B) କେବଳ 2ଟି
- (C) କେବଳ 3ଟି
- (D) ସମସ୍ତ 4ଟି

97. In respect of Anti-defection Law, which of the following statements are NOT correct _____?

1. Anti-defection Law is found in the 9th Schedule of the Indian Constitution
2. Elected Members who were not initially set up by a Party but later join one Party face disqualification
3. Nominated members face disqualification if they join a Political Party after Six months from the date they take their seat
4. The Supreme Court is empowered to make rules for giving effect to the Anti-defection Law.

- (A) 2 and 3
(B) 3 and 4
(C) 1 and 4
(D) 1 and 3

98. Which type of public policy is when individual self-interest and rational choice shape political decisions and policy outcomes _____

- (A) Distributive Policy
(B) Pluralistic Policy
(C) Constituent Policy
(D) Public Choice Model Policy

97. ଦଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିରୋଧୀ ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ବକ୍ତବ୍ୟ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

1. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ନବମ ଅନୁସୂଚୀରେ (9th Schedule) ଦଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିରୋଧୀ ଆଇନ ରହିଛି ।
2. ଯେଉଁ ନିର୍ବାଚିତ ସଦସ୍ୟମାନେ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କୌଣସି ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପରେ ଗୋଟିଏ ଦଳରେ ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ।
3. ମନୋନୀତ ସଦସ୍ୟମାନେ ଆସନଗ୍ରହଣ କରିବାର ଛଅମାସପରେ ଯଦି ସେମାନେ କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ଦଳରେ ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ।
4. ଦଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିରୋଧୀ ଆଇନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି ।

- (A) 2 ଏବଂ 3
(B) 3 ଏବଂ 4
(C) 1 ଏବଂ 4
(D) 1 ଏବଂ 3

98. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପସନ୍ଦ ରାଜନୈତିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ନୀତି ଫଳାଫଳକୁ ଆକାର ଦେବା ସମୟରେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ?

- (A) ବଣ୍ଟନ ନୀତି (Distributive Policy)
(B) ବହୁବଂଶବାଦୀ ନୀତି (Pluralistic Policy)
(C) ସମ୍ବିଧାନ ନୀତି (Constituent Policy)
(D) ସାର୍ବଜନୀନ ପସନ୍ଦ ମଡେଲ ନୀତି (Public Choice Model Policy)

99. Match the following (Panchayati Raj - Committees & Acts):

Column I	Column II
a. Balwant Rai Mehta Committee	1. Recommended three-tier system
b. Ashok Mehta Committee	2. Suggested two-tier system
c. 73 rd Constitutional Amendment	3. Constitutional status to Panchayats
d. L.M. Singhvi Committee	4. Recommended Gram Sabha importance

Options:

- (A) a-1, b-2, c-3, d-4
(B) a-2, b-1, c-3, d-4
(C) a-1, b-3, c-2, d-4
(D) a-1, b-2, c-4, d-3

100. Consider the following with regard to India's biodiversity conservation.

1. India uses market-based instruments
2. Biodiversity conservation is linked to livelihoods
3. Environmental policies ignore global frameworks
4. Climate finance involves international cooperation

Which of the above are correct?

Options:

- (A) 1,2 and 4
(B) 1 and 3
(C) 2, 3 and 4
(D) All 4

99. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମେଳ କରାଅ (ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ - କମିଟି ଏବଂ ଆଇନ) :

ଗ୍ରନ୍ଥ - I	ଗ୍ରନ୍ଥ - II
a. ବଳବନ୍ତ ରାୟ ମେହେଟା କମିଟି	1. ତ୍ରିସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁପାରିଶ କଲେ
b. ଅଶୋକ ମେହେଟା କମିଟି	2. ଦ୍ୱିସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ
c. 73 ତମ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂଶୋଧନ	3. ପଞ୍ଚାୟତକୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ମାନ୍ୟତା ଦେଲେ
d. ଏଲ. ଏମ. ସିଂହଭି କମିଟି	4. ଗ୍ରାମସଭାର ଗୁରୁତ୍ୱ ସୁପାରିଶ କଲେ

ବିକଳ୍ପ:

- (A) a-1, b-2, c-3, d-4
(B) a-2, b-1, c-3, d-4
(C) a-1, b-3, c-2, d-4
(D) a-1, b-2, c-4, d-3

100. ଭାରତର ଜୈବବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

1. ଭାରତ ବଜାର-ଆଧାରିତ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରେ ।
2. ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ ଜୀବିକା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।
3. ପରିବେଶ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞାକୁ ଅଣଦେଖା କରେ ।
4. ଜଳବାୟୁ ଅର୍ଥ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସହଯୋଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

ବିକଳ୍ପ :

- (A) 1,2 ଏବଂ 4
(B) 1 ଏବଂ 3
(C) 2, 3 ଏବଂ 4
(D) ସମସ୍ତ 4ଟି

SPACE FOR ROUGH WORK

CONFIDENTIAL

A blue rectangular stamp with the words "STRICTLY CONFIDENTIAL" repeated in a grid pattern. The text is oriented horizontally and vertically, creating a dense, overlapping effect. The stamp is placed over the bottom right portion of the document.

STRICTLY CONFIDENTIAL

K-77